

I-AM

RAZEM BUDUJEMY SZKOŁĘ DLA KAŻDEGO

EDUKACJA WŁĄCZAJĄCA Z POMOCA
ANIMACJI I MULTIMEDIÓW

INSTRUKCJA DLA ORGANIZATORÓW KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA

CMTProoptiki.
CONSULTING MANAGEMENT TRAINING

The Maria Grzegorzewska
UNIVERSITY
established 1922

**OPEN
UNIVERSITY OF
CYPRUS**
www.ouc.ac.cy

ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ
**anipa
syros**

**KÉZENFOLVA
ALAPÍTVÁNY**

Treść tego dokumentu reprezentuje wyłącznie poglądy autora i jest jej/jego wyłączną odpowiedzialnością. Komisja Europejska nie ponosi żadnej odpowiedzialności za wykorzystanie zawartych w dokumencie informacji.

Projekt współfinansowany w
ramach programu Unii Europejskiej
„Erasmus+”

Spis treści

1. WPROWADZENIE	2
2. PAKIET ROBOCZY 4 CELE	3
3. FAZA I: PRZED WARSZTATAMI	4
3.1 GRUPA DOCELOWA	4
3.2 OCENA POTRZEB EDUKACYJNYCH UCZESTNIKÓW	5
3.3 .CELE NAUCZANIA, PROGRAM NAUCZANIA I PROGRAM WARSZTATÓW	5
3.3.1 <i>Edukacja włączająca: podstawowe informacje</i>	5
3.3.2 <i>Potrzeby rozwojowe dzieci z SEND</i>	6
3.3.3 <i>Obserwacja jako metoda zbierania informacji o specjalnych potrzebach uczniów</i>	6
3.3.4 <i>Umiejętność pracy w zróżnicowanej grupie</i>	6
3.3.5 <i>Inteligencja emocjonalna i umiejętności komunikacyjne nauczycieli i uczniów</i>	7
3.4 PRZEGLĄD PROGRAMU NAUCZANIA I DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH	7
3.5 STRUKTURA DZIAŁANIA EDUKACYJNEGO	7
3.6 WAŻNE WSKAZÓWKI DLA TRENERA	8
3.7 WARSZTATY ONLINE	12
3.7.1 <i>Korzystanie z Zoom podczas warsztatów online</i>	12
3.7.2 <i>.Używanie usługi Microsoft Teams do warsztatów online</i>	14
4. FAZA II: PODCZAS WARSZTATÓW	15
4.1 SESJA OTWIERAJĄCA I POWITALNA	15
MODUŁ 1	18
MODUŁ 2	23
MODUŁ 3	26
MODUŁ 4	28
MODUŁ 5	32
5. FAZA III: PO WARSZTACH	35
5.1 NARZĘDZIA OCENY WARSZTATÓW W PAKIECIE SZKOLENIOWYM	35
5.2 ANALIZA PO SZKOLENIU	35
ANNEX I	37
ANKIETA PRZEDSZKOLENIOWA: ANALIZA POTRZEB NAUCZANIA	37
ANEKS II	40
KOŃCOWY KWESTIONARIUSZ WARSZTATÓW	40
ANEKS III	44
SAMOOCENA PRZED I PO SZKOLENIU	44
ANNEX IV	58
ĆWICZENIA- LODOŁAMACZE DO ZASTOSOWANIA PODCZAS WARSZTATÓW ONLINE	58
ANEKS V	61

1. Wprowadzenie

Projekt **I-AM: "Edukacja włączająca z wykorzystaniem animacji i multimedialnych"** ma na celu wspieranie edukacji włączającej dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami (SEND) poprzez włączenie społeczne i dzielenie się wspólnymi wartościami. Dokładniej rzecz ujmując, ma on na celu połączenie praktyk między tradycyjnymi strategiami edukacyjnymi a technikami edukacji włączającej poprzez wykorzystanie multimedialnych, z udziałem nauczycieli, wzorców do naśladowania i rodziców podczas całej realizacji projektu.

Ogólnym celem projektu jest wykorzystanie zasobów multimedialnych, a zwłaszcza animacji, do szerszych celów integracyjnych w celu stworzenia przyjaznego środowiska dla dzieci z SEND w szkołach, poprzez zwalczanie wszelkich stereotypów, dyskryminacji oraz poszanowanie ich praw i równego dostępu do edukacji.

W ten sposób opracowane zostanie podejście skoncentrowane na osobie, interdyscyplinarne i oparte na sztuce, które będzie miało na celu stworzenie bezpiecznej przestrzeni zachęty poprzez ekspresję artystyczną. Ponadto opracowane / ukierunkowane zostanie tworzenie integracyjnego środowiska edukacyjnego wśród wszystkich uczniów w klasach. Podejście to będzie oparte na aktualnych potrzebach, barierach i moderatorach w dziedzinie systemu edukacji, skierowanych do kadry edukacyjnej.

Niniejszy produkt, nazwany: „Instrukcje szkoleniowe dla organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego”, jest jednym z dwóch rezultatów WP4. Opracowanie instrukcji szkoleniowych dla organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz warsztaty szkoleniowe dla trenerów”.

"Instrukcje szkoleniowe dla organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego" to instrukcje w formie książkowej, zaprojektowane i opracowane przez partnerów. Instrukcje zostały opracowane w celu zapewnienia, że trenerzy / moderatorzy programu szkoleniowego mają jasne wytyczne dotyczące sposobu nadzorowania i moderowania działań na rzecz budowania potencjału oraz że są w przygotowaniu i kompetentni do prowadzenia kursu. Wstępna wersja instrukcji w języku angielskim została opracowana przed warsztatami "train the trainers' workshop" i zostanie dopracowana po warsztatach z uwzględnieniem informacji zwrotnych przekazanych przez uczestników podczas warsztatów. Ostateczne "Instrukcje szkoleniowe dla organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego" będą dostępne na stronie internetowej projektu w 4 językach: angielskim, greckim, polskim i węgierskim. Trenerzy/moderatorzy programów szkoleniowych mogą śledzić sugerowane przydziały czasowe, treść sesji, działania dydaktyczne jako wytyczne i dostosowywać je do lokalnego kontekstu.

2. Pakiet roboczy 4 cele

Na tym etapie projektu zostaną wdrożone działania niezbędne do przygotowania podstaw budowania materiału skierowanego do kadry edukacyjnej w ramach WP6 i umożliwienia trenerom prowadzenia skutecznych sesji w ich własnych dziedzinach wiedzy specjalistycznej podczas działań w zakresie budowania potencjału WP6 w swoich krajach.

Dokładniej rzecz ujmując, odbędą się warsztaty przygotowawcze dla trenerów (szkolenie warsztatowe trenerów) i opracowane zostaną instrukcje szkoleniowe dla organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego.

Celem działania "Train the trainers' workshop" jest zbudowanie grupy trenerów, którzy mogą ułatwić działania na rzecz budowania potencjału zawartego w WP6. Warsztaty te są przeznaczone dla wykładowców lub pracowników instytucji akademickich lub innych specjalistów w powiązanych organizacjach / instytucjach, z naciskiem na uczestników posiadających odpowiednią wiedzę specjalistyczną w kwestiach związanych z edukacją włączającą i specjalną a także inteligencji emocjonalnej; przywództwa edukacyjnego i innych kwestii, które obejmuje program nauczania przewidującego budowanie potencjału kadry edukacyjnej. Jednodniowe warsztaty miały odbyć się na Węgrzech, miało wziąć w nich udział co najmniej po 3 uczestników z każdego kraju (łącznie 12), związanych z wyżej wymienionymi dziedzinami i zapoznać się z podejściem do projektu, narzędziami i materiałami partnerstwa. Ze względu na pandemię COVID-19 warsztaty odbędą się online. Podczas warsztatów uczestnicy otrzymają wersję roboczą "Instrukcji szkoleniowych dla organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego" w języku angielskim, w której zostaną poproszeni o przekazanie informacji zwrotnych na temat struktury, kontekstu, jakości użyteczności i zidentyfikowanie obszarów wymagających poprawy i/lub większej jasności instrukcji.

Dwa wyjścia WP4:

04.1 Instrukcje szkoleniowe dla organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego.

"Instrukcje szkoleniowe dla organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego" będą instrukcjami w formie książkowej, z planem szkoleniowym, który będzie kierował realizacją działań w zakresie budowania potencjału skierowanych do kadry edukacyjnej w WP6. Robocza wersja instrukcji w języku angielskim zostanie opracowana przed warsztatem "train the trainers' workshop" (M13) i zostanie sfinalizowana po (M22), biorąc pod uwagę informacje zwrotne przekazane przez uczestników podczas warsztatów. Ostateczna wersja "Instrukcji szkoleniowych dla organizatorów kształcenia i szkolenia zawodowego" będzie dostępna na stronie internetowej projektu w 4 językach: angielskim, greckim, polskim i węgierskim.

Zarys części szkoleniowych instrukcji książkowej będzie składał się z:

- Uzasadnienie międzyzawodowych ram uczenia się opracowanych w ramach projektu I_AM
- Krótkie wprowadzenie do omawianych zagadnień
- Cele ogólne
- Proponowane metody nauczania
- Informacje na temat poruszanych zagadnień, które trener mógłby przeczytać w celu zapoznania się z sekcjami

- Pomoce dydaktyczne i materiały

Trenerzy/moderatorzy programów szkoleniowych mogą wykorzystywać sugerowane przydziały czasu, treść sesji, działania dydaktyczne i materiały jako wytyczne i dostosowywać je do lokalnego kontekstu

04.2 Sprawozdanie z warsztatów "szkolenie trenerów".

Raport podsumuje liczbę i charakterystykę wszystkich uczestników, wyniki, wyciągnięte wnioski, osiągnięcia itp. warsztatów "szkolenie trenerów". Ponadto raport skupi się na informacjach zwrotnych uzyskanych od uczestników na temat struktury, kontekstu, jakości użyteczności i zidentyfikowanych obszarów wymagających poprawy i / lub większej przejrzystości instrukcji.

3. Faza I: Przed warsztatami

Przed warsztatami zostaną zadane następujące pytania:

- Kto powinien wziąć udział w tych warsztatach?
- Jak ocenić potrzeby edukacyjne grupy docelowej?
- Jak dokonać przeglądu celów nauczania i programu warsztatów w oparciu o ocenę potrzeb ?

3.1 Grupa docelowa

Uczestnikami warsztatów powinna być kadra edukacyjna, zarówno z sektora publicznego, jak i prywatnego.

Warto zastanowić się nad idealnymi wytycznymi dotyczącymi wyboru uczestników, które powinny opierać się na **podejściu ARE IN** (angielski akronim). Uczestnik potrzebuje:

Zasady (prawnych decyzji i sprawczości)

Zasoby (przydział wkładów ludzkich i finansowych)

Wiedza specjalistyczna (wiedza specjalistyczna lub doświadczenie, uznane kompetencje)

Informacje lub spostrzeżenia (znajomość szczegółów tematycznych)

Potrzeba (na którą bezpośrednio wpływają procesy lub wyniki tematyczne)

Aby dokonać wyboru odpowiednich uczestników na podstawie wyżej wymienionych kryteriów, musisz mieć dostęp do konkretnych danych o uczestnikach. Zalecamy zamieszczenie następujących elementów w formularzu rejestracyjnym na szkolenie.

Dane o uczestniku	Dane o organizacji	Potrzeby i oczekiwania uczestników
<ul style="list-style-type: none"> • Nazwa • Dane do kontaktu • Stanowisko • Płeć • Wiek • Poziom wykształcenia • Obecna funkcja w organizacji • Obecne obowiązki zawodowe • Preferowany język szkolenia	<ul style="list-style-type: none"> • Rodzaj organizacji • Oczekiwane korzyści dla organizacji	<ul style="list-style-type: none"> • Zainteresowanie warsztatami • Oczekiwane korzyści • Szczególne potrzeby związane z edukacją włączającą • W jaki sposób będą wykorzystane nabyte kompetencje

Grupy są zazwyczaj zróżnicowane i heterogeniczne, jeśli weźmie się pod uwagę wszystkie kryteria. Różnorodność jest ważnym elementem, który należy wziąć pod uwagę podczas przeprowadzania szkolenia. Różne style uczenia się, narodowości, pochodzenie, preferencje i poziomy wykształcenia wymagają zintegrowania zróżnicowanego podejścia szkoleniowego, które uwzględni różne potrzeby.

3.2 Ocena potrzeb edukacyjnych uczestników

Po zidentyfikowaniu uczestników wskazane jest uzyskanie większej ilości informacji na temat ich wcześniejszej wiedzy na temat edukacji włączającej i odpowiedniego doświadczenia. Warto również zbadać, jakie są ich specyficzne potrzeby i wyzwania związane z pracą. Ten pakiet szkoleniowy zapewnia prostą wersję ankiety, która umożliwi pozyskanie tych informacji. Wskazane jest przesłanie tego kwestionariusza do uczestników na dwa tygodnie przed warsztatami. W ten sposób możesz dostosować swój trening w oparciu o informacje, które możesz wyodrębnić z kwestionariusza. Kwestionariusz potrzeb edukacyjnych znajduje się w załączniku 1.

3.3 .Cele nauczania, program nauczania i program warsztatów

Oto następujące cele edukacyjne, które chcemy osiągnąć podczas tego warsztatu:

3.3.1 Edukacja włączająca: podstawowe informacje

- zdefiniowanie i zrozumienie kilku terminów, takich jak: włączenie, edukacja włączająca, integracja, segregacja, separacja, wykluczenie, różnorodność
- odróżnienie włączenia od integracji
- rozumienie "włączenia" jako ostatecznego celu współczesnej edukacji w odniesieniu do podstawowego prawa do edukacji dla wszystkich
- wyartykułowanie korzyści płynących z edukacji włączającej dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami i bez nich;
- badanie sposobów promowania etosu szkoły, który jest zgodny z zasadami włączenia

- rozważenie roli nauczycieli, dyrektorów szkół i innych członków personelu szkolnego w promowaniu praktyk integracyjnych w szkołach
- aby zapoznać się z podstawami dotyczącymi aktualnych polityk i praktyk integracyjnych w Twoim kraju
- aby krytycznie przejrzeć aktualne polityki i praktyki integracyjne w swoim kraju
- zastanowić się i ponownie rozważyć swoje obecne praktyki, aby były one zgodne z zasadami skutecznej edukacji włączającej

3.3.2 Potrzeby rozwojowe dzieci z SEND

- aby móc zdefiniować i zrozumieć kilka terminów, takich jak rozwój, etapy rozwoju, zaburzenia rozwojowe.
- aby móc odróżnić prawidłowy rozwój od zaburzonego rozwoju

3.3.3 Obserwacja jako metoda zbierania informacji o specjalnych potrzebach uczniów

- przedstawienie podstawowych zagadnień definicyjnych i typologii obserwacji
- omówienie ograniczeń obserwacji jako metody badawczej
- zaproponowanie wytycznych ułatwiających obserwację jako metodę pracy z różnorodną grupą;

3.3.4 Umiejętność pracy w zróżnicowanej grupie

- zdawać sobie sprawę ze znaczenia modułu
- aby uzyskać informacje o celach modułu
- być świadomym zawartości modułu
- aby móc wyjaśnić znaczenie i cel modułu w efektywnej pracy w kontekście szkoły włączającej
- uświadomić sobie, że aby pracować we włączającym środowisku edukacyjnym, niezbędne są odpowiednie narzędzia i umiejętności;
- aby móc zrozumieć znaczenie pracy grupowej w promowaniu włączania w placówkach edukacyjnych
- umiejętność zdefiniowania i zrozumienia kilku terminów, takich jak współpraca interdyscyplinarna, grupa animacyjna, ćwiczenia oparte na doświadczeniu
- umiejętność wyróżnienia i zdefiniowania zalet współpracy interdyscyplinarnej
- umiejętność rozróżnienia między dwoma rodzajami interwencji empirycznej /opartej na doświadczeniu (podnoszenie świadomości i profilaktyka wtórna poprzez grupy doświadczające)
- aby móc organizować i wdrażać programy uświadamiające z odpowiednim materiałem
- móc spełniać kryteria tworzenia grup stosujących współpracę interdyscyplinarną
- aby móc wyrazić korzyści płynące z grup doświadczalnych z: nauczycielami, innymi specjalistami i uczniami z SEND i bez SEND
- aby móc sprawdzić swoją wiedzę w zakresie interdyscyplinarnej współpracy i profilaktyki.

3.3.5 Inteligencja emocjonalna i umiejętności komunikacyjne nauczycieli i uczniów

- być świadomym znaczenia inteligencji emocjonalnej i umiejętności komunikacyjnych
- mieć świadomość, czym jest inteligencja emocjonalna, od czego zależy i jaki ma wpływ na psychospołeczne funkcjonowanie jednostki;
- mieć świadomość, jaką rolę odgrywa nauczyciel/specjalista/personel szkoły w rozwijaniu inteligencji emocjonalnej i umiejętności komunikacyjnych uczniów z SEND i bez SEND;
- uświadomienie sobie, dlaczego inteligencja emocjonalna i skuteczna komunikacja są ważne w edukacji włączającej;
- aby móc poprawić swoje umiejętności komunikacyjne i rozwinąć inteligencję emocjonalną

3.4 Przegląd programu nauczania i działań edukacyjnych

Na podstawie analizy potrzeb edukacyjnych i specyficznego kontekstu szkolenia trener może wybrać konkretne moduły z pakietu szkoleniowego. W poniższym kontekście znajdziesz przegląd różnych sesji, z których trener może wybierać. Zorganizowaliśmy je z określonym planem. W zależności od potrzeb warsztat może trwać od dwóch do czterech pełnych dni

Dzień 1	Dzień 2	Dzień 3
<ul style="list-style-type: none"> • Edukacja włączająca podstawowe informacje	<ul style="list-style-type: none"> • Potrzeby rozwojowe dzieci z SEND • Obserwacja jako metoda zbierania informacji o specjalnych potrzebach uczniów	<ul style="list-style-type: none"> • Umiejętność pracy w zróżnicowanej grupie • Inteligencja emocjonalna i umiejętności komunikacyjne nauczycieli i uczniów

3.5 Struktura działania edukacyjnego

Sesje szkoleniowe, które znajdziesz w tym pakiecie szkoleniowym, są zorganizowane w arkusze sesji w następujący sposób: na początku każdej sesji znajdziesz następującą formatkę:

Tytuł sesji szkoleniowej	Krótki opis sesji
Objective of the learning	What will participants be able to do at the end of the session?
Materiały szkoleniowe	Jakie konkretne materiały szkoleniowe są potrzebne do tej sesji?
Czas	Jak długo trwa ta sesja?

3.6 Ważne wskazówki dla trenera

Jako trener masz wiele rzeczy do przygotowania przed rozpoczęciem warsztatów. Dlatego przydatne może być zapoznanie się z kilkoma ważnymi listami kontrolnymi treningu, aby niczego nie zapomnieć przed wejściem do sali treningowej. Lista kontrolna artykułów papierniczych i materiałów:

Sprawdź, czy w sali szkoleniowej są dostępne następujące przedmioty:

- ✓ Prezentacja Power-point
- ✓ Komputer, drukarka (sprawne głośniki)
- ✓ Projektor i ekran (lub biała ściana)
- ✓ Materiały papierowe [biały i kolorowy duży plakat], markery/długopisy (kolorowe i czarne), podkładki do pisania, notesy, papier flip-chart (lub plakat)
- ✓ Artykuły papiernicze: nożyczki, sznurek, klej, klej typu "blutac", dziurkacz
- ✓ Rekwizyty prowadzącego (zegarek, zegar lub dzwonek)
- ✓ Identyfikatory
- ✓ Kserokopiarka (dostęp do niej)
- ✓ Program warsztatów
- ✓ Kwestionariusze oceny

Lista kontrolna przygotowania wdrożenia

Przed warsztatem	Podczas pierwszej sesji	Przez cały warsztat
<ul style="list-style-type: none"> • Materiały warsztatowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznajcie się z ćwiczeniami typu lodołamacze 	<ul style="list-style-type: none"> • Pamiętaj o roli prowadzącego, wskazówkach i wyzwaniach
<ul style="list-style-type: none"> • Udostępnienie materiałów informacyjnych uczestnikom 	<ul style="list-style-type: none"> • Omówcie oczekiwania i cele 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapisz wszystkie wyniki, dokumentuj jak najwięcej ze spotkania
<ul style="list-style-type: none"> • Potwierdź udział i zobowiązanie 	<ul style="list-style-type: none"> • Review the agenda and the methodologies • Establish ground rules • Set up feedback mechanisms 	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksje i podsumowanie

Prowadzenie warsztatów

Prowadzenie warsztatów to kompetencja, którą można zdobyć tylko poprzez bogate doświadczenie. Poniższa lista kontrolna zawiera praktyczne sugestie dotyczące tego, na co musisz zwrócić uwagę jako przyszły trener.

Notatki moderatora warsztatów Lista kontrolna

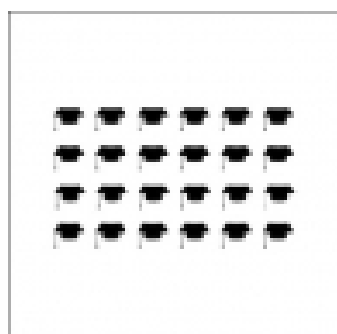
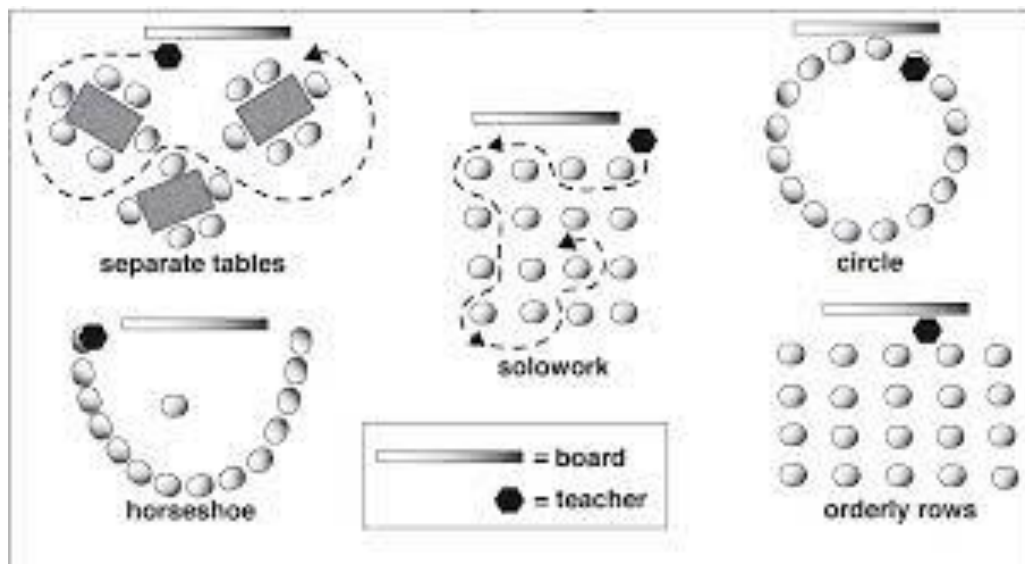

- ✓ Przedstaw / Wyjaśnij / Wyraź: Trener przedstawi, wyjaśni wszystkie etapy każdej sesji (cele uczenia się, metodologia, prezentacje). Trener jest również proszony o rozwinięcie swoich punktów za pomocą własnych przykładów i doświadczeń.
- ✓ Zapytaj uczestników. Są doświadczeni i wnoszą ze sobą własne konteksty zawodowe. Trener regularnie zadaje pytania, aby uzyskać konkretne przykłady od uczestników.
- ✓ Praca w grupach. Trener udziela jasnych instrukcji, kiedy uczestnicy muszą podzielić się na grupy robocze. Instrukcje można znaleźć w różnych sesjach. Ważne jest, aby wyjaśnić role członków grupy oraz wyjaśnić procedurę i cel sesji .
- ✓ Ułatwiał grupowe wypowiedzi. Trener prosi jedną grupę o przedstawienie swojej pracy, a pozostałe o dodanie perspektyw, które nie zostały jeszcze omówione przez pierwszą grupę, aby pobudzić dalsze myślenie i zbadać różne podejścia i perspektywy różnych grup, tj. poprzez porównanie ustaleń całej grupy.
- ✓ Wyświetlanie nad głową / projektorem / punktem zasilania. Ważne jest, aby korzystać z materiałów wizualnych zawartych w Podręczniku szkoleniowym I_AM oraz z różnych prezentacji, które są zawarte w pakiecie szkoleniowym. Miej je zawsze do dyspozycji
- ✓ Rozdawaj materiały informacyjne. Trener wręczy każdemu uczestnikowi ulotkę. Upewnij się, że ulotka jest jasna, krótka, czytelna i na temat.
- ✓ Zapoznaj się z innymi materiałami. Trener skieruje uczestników do dodatkowych lektur i zasobów, tj. konkretnych sekcji w podręczniku szkoleniowym, platformy e-learningowej, strony internetowej i dodatkowych zasobów internetowych
- ✓ Przedstaw / Wyjaśnij / Wyraź: Trener przedstawi, wyjaśni wszystkie etapy każdej sesji (cele uczenia się, metodologia, prezentacje). Trener jest również proszony o rozwinięcie swoich punktów za pomocą własnych przykładów i doświadczeń.
- ✓ Zapytaj uczestników. Są doświadczeni i wnoszą ze sobą własne konteksty zawodowe. Trener regularnie zadaje pytania, aby uzyskać konkretne przykłady od uczestników.
- ✓ Praca w grupach. Trener udziela jasnych instrukcji, kiedy uczestnicy muszą podzielić się na grupy robocze. Instrukcje można znaleźć w różnych sesjach. Ważne jest, aby wyjaśnić role członków grupy oraz wyjaśnić procedurę i cel sesji .

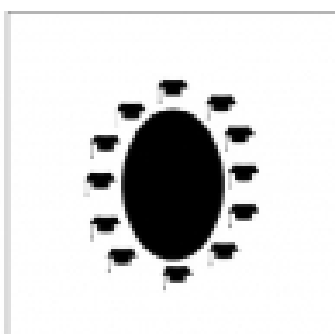

Układy pomieszczeń

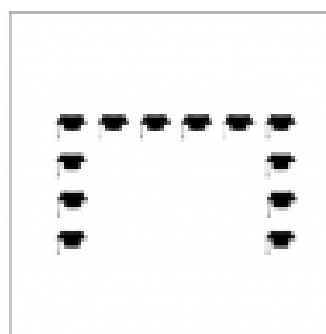
W różnych sesjach znajdziesz różne układy pomieszczeń. Poniżej zobaczysz struktury pomieszczeń, które można wykorzystać

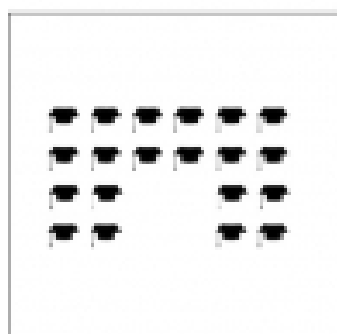
Traditional

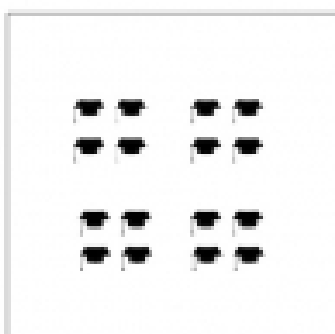
Roundtable

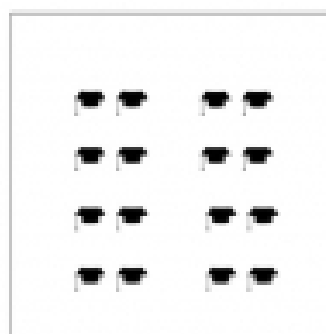
Horseshoe
or Semicircle

Double
Horseshoe

Group Pods

Pair Pods

3.7 Warsztaty online

Być może istnieje możliwość przeprowadzenia sesji szkoleniowych online. Poniższe informacje mogą pomóc Ci w korzystaniu z Zoom, Microsoft Teams i innych narzędzi podczas warsztatów online

3.7.1 Korzystanie z Zoom podczas warsztatów online

Poniższe zasoby mogą pomóc w zrozumieniu, jak korzystać z Zoom podczas warsztatów. Zostaną również podane informacje na temat pokojów spotkań, czatu i ankiet.

1. Samouczek wsparcie Zoom

Witryna Zoom oferuje kilka samouczków wideo i artykułów pomocy technicznej na początek. Wystarczy przewinąć listę samouczków wideo Zoom [video tutorials](#), aby dać Ci pomysły, jak zastosować funkcje zoomu na następne spotkanie lub warsztat. Oto te, które mogą być dla Ciebie najbardziej przydatne:

Planowanie spotkania Scheduling a meeting	https://support.zoom.us/hc/en-us/articles/201362413-How-Do-I-Schedule-Meetings-
Kontrolki hostowania i współprowadzenia spotkania Host and co-host controls for a meeting	https://support.zoom.us/hc/en-us/articles/201362603-What-Are-the-Host-Controls-
Planowanie webinarium Scheduling a webinar	https://support.zoom.us/hc/en-us/articles/204619915-Scheduling-a-Webinar-with-Registration
Udostępnianie wielu ekranów jednocześnie Sharing multiple screens at once	https://support.zoom.us/hc/en-us/articles/115000424286-Sharing-Multiple-Screens-Simultaneously
Pierwsze kroki z Zoom Rooms Getting started with Zoom Rooms	https://support.zoom.us/hc/en-us/articles/207483343-Getting-Started-with-Zoom-Rooms
Wiadomości z Zoom Messaging with Zoom	https://support.zoom.us/hc/en-us/categories/201137186-Messaging
Zarządzanie użytkownikami User management	https://support.zoom.us/hc/en-us/articles/201363183-User-Management
Najczęściej zadawane pytania FAQs	https://support.zoom.us/hc/en-us/articles/206175806-Top-Questions?_ga=2.79259798.346333684.1585437878-2053705719.1584201772
Dodatkowe zasoby centrum pomocy Additional help centre resources	https://support.zoom.us/hc/en-us

2. Pokoje Zoom Breakout

Jedną z funkcji Zoom, która pomoże Ci ułatwić stworzenie bardziej angażujących warsztatów i/lub spotkania, jest funkcja breakout room. Jest to funkcja, której można użyć, aby warsztat był bardziej interaktywny. Dzięki przerwie możesz sparować ludzi, aby omówić lub wykonać razem działanie, a następnie wrócić do większej grupy. Więcej szczegółów na temat tej funkcji można znaleźć na kanale YouTube Zoom [YouTube channel](#).

Po włączeniu pokoi roboczych możesz wykonać następujące czynności:	https://support.zoom.us/hc/en-us/articles/115005769646
Uczestnik w pokojach typu breakout(uczestnicy) Participant in breakout rooms	https://support.zoom.us/hc/en-us/articles/206476313
Zarządzanie pokojami typu breakout(host) Manage breakout rooms	https://support.zoom.us/hc/en-us/articles/360032752671

 (Źródło: oficjalna strona Zoom)

3. Kwestionariusze lub szybkie ankiety

Krótką ankietą lub kwestionariuszem może być pomocny w uczeniu na bieżąco i byciu w kontakcie z odbiorcami lub współpracownikami. Możesz także poprowadzić dyskusję po zapoznaniu się z wynikami ankiety. Więcej szczegółów na temat tej funkcji można znaleźć na kanale YouTube Zoom [YouTube channel](#).

4. Udostępnianie ekranu

Ta podstawowa funkcja Zoom umożliwia udostępnianie ekranu innym uczestnikom spotkania. Pomoże Ci to zilustrować swój punkt widzenia, pokazać materiał lub skuteczniej współpracować.

5. Nagrywanie spotkania

Zoom umożliwia nagrywanie spotkań zarówno z obecnym dźwiękiem, jak i wideo. Może to być przydatna funkcja w sesjach samouczka, wywiadach lub innych przypadkach, w których chcesz wrócić do treści spotkania.

Samouczek YouTube [YouTube tutorial](#), Howfinity zawiera przegląd, a także bardziej szczegółowy przewodnik po niektórych najpopularniejszych i najczęściej używanych funkcjach Zoom.

6. Wirtualna współpraca

W przypadku funkcji interaktywnej tablicy przydatne narzędzie do tworzenia tablic, takie jak Miro, umożliwia uczestnikom przeglądanie i dodawanie adnotacji na pustej tablicy lub udostępnionej treści. Został zaprojektowany do współpracy online w czasie rzeczywistym i udostępniania ekranu na Zoom. W ten sposób uczestnicy pracują razem na tablicy, ale mogą komunikować się i widzieć za pośrednictwem Zoom. (Aby uzyskać więcej informacji na temat tego podejścia, zobacz nasz artykuł [Co to jest Miro i jak używać Miro do wirtualnej współpracy?](#) [What is Miro and How to Use Miro for Virtual Collaboration.](#))

Wszystkie te funkcje lub narzędzia można zastosować na różne sposoby, aby stworzyć bardziej innowacyjne, interaktywne, oparte na współpracy wirtualne warsztaty lub spotkania, które można zorganizować zdalnie.

3.7.2 .Używanie usługi Microsoft Teams do warsztatów online

Microsoft Teams to alternatywne narzędzie do prowadzenia szkoleń i nauczania online. Łączy rozmowy, treści i aplikacje w jednym miejscu, usprawniając przepływ pracy dla administratorów i umożliwiając nauczycielom tworzenie żywych, spersonalizowanych środowisk edukacyjnych. Dzięki usłudze Teams możesz tworzyć klasy oparte na współpracy, personalizować naukę za pomocą zadań, łączyć się z kolegami z profesjonalnych społeczności edukacyjnych (PLC) i usprawniać komunikację z personelem. Usługa Teams obsługuje współpracę między nauczycielami, a także współpracę klasową i komunikację. Krótko mówiąc, jest to jedyne narzędzie, które może pomóc nauczycielom w zadaniach administracyjnych i klasowych, oszczędzając czas nauczycieli i ucząc uczniów umiejętności gotowych na przyszłość.

Jeśli zamierzasz korzystać z Microsoft Teams do prowadzenia warsztatów online, pomocne będą następujące linki:

- Przewodnik Szybki start dla nauczycieli
- Przewodnik Szybki start dla uczniów
- Weź udział w naszym najbardziej polecanym kursie Teams w Centrum Microsoft dla nauczycieli
- Wypróbuj interaktywny przewodnik po kliknięciach
- Playlista YouTube Teams dla Szkół i Uczelni
- Sprawdź stronę pomocy technicznej usługi [Teams](#)
- Otrzymuj najnowsze aktualizacje usługi Teams for Education na naszym blogu

Więcej zasobów i wskazówek

Śledzenie, opinie i ocenianie:

- Poprawianie wyników uczniów dzięki cyklowi informacji zwrotnej przy użyciu zadań w usłudze Teams
- Zmaksymalizuj elastyczność dzięki widokowi wyeliminuj zgadywanie w nawigacji
- Zapewnij przejrzystość podczas oceniania i przekaz jeszcze bardziej bogate informacje zwrotne uczniom z ocenami rubrykowymi
- Świątuj i chwal uczniów lub kolegów
- Wykorzystaj możliwości usługi Teams i Formularze do oceny uczniów lub zbierania danych

Połącz i dostosuj:

- Jak zapewnić płynność komunikacji dzięki ogłoszeniom, konwersacjom i prywatnemu czatowi
- Użyj ogłoszeń, aby szybko przyciągnąć uwagę ucznia lub przypomnieć wykładowcom / pracownikom o nadchodzącym wydarzeniu
- Zaplanuj godziny pracy wirtualnego biura, aby uczniowie mogli się skontaktować, zadawać pytania lub dzielić się spostrzeżeniami i pomysłami

- W usłudze Teams uczestnicy mogą włączyć tworzenie napisów na żywo
- Włączanie niestandardowych tła podczas rozmowy wideo
- Przypisywanie ról spotkania osoby prowadzącej i uczestnika spotkania w ramach spotkania usługi Teams

Źródło i więcej filmów instruktażowych jest dostępnych na stronie:

<https://education.microsoft.com/hu-hu/resource/d5b62e3e>

Samuczki na YouTube:

<https://www.youtube.com/playlist?list=PLiluTszfwwMJLn1YPlmEW2pnPD1w1j62L>

4. Faza II: Podczas warsztatów

4.1 Sesja otwierająca i powitalna

Cele nauczania:

- powitanie uczestników i oficjalne otwarcie warsztatów.
- pomóc stażystom poznać się nawzajem.
- dać stażystom trochę doświadczeń z komunikacją.
- wprowadzenie celów i metodologii warsztatów.
- wyjaśnienie celów i struktury warsztatów.
- zbadanie potrzeb i oczekiwań uczestników.
- Materiały szkoleniowe na wszystkie sesje
- prezentacja
- ulotka z agendą
- żółte i zielone post-its
- papier do flipchartów
- ołówki i markery
- piłka lub miękka zabawka

Czas- 50 min

- Powitanie i otwarcie: 10 min
- Przełamywanie lodów: 20 min
- Poznawanie oczekiwań i zaangażowania: 20min

Metodologia

Powitanie i otwarcie (10 MIN)

Trener wita uczestników i przedstawia ogólną strukturę warsztatów oraz główne cele warsztatów. Cele określone w części wprowadzającej podręcznika szkoleniowego są udostępniane uczestnikom wraz z oficjalnym programem warsztatów

Przełamywanie lodów (konwencjonalna wersja na zajęciach) (20 min)

Ćwiczenie to należy wykonać przed rozpoczęciem sesji treningowych.

Uczestnicy staną w kręgu. Jeśli jest więcej niż 20 uczestników, należy ich podzielić na dwie lub więcej grup.

Wyjaśnij, że to ćwiczenie polega na wzajemnym poznaniu się. Zaczynaj od rzucenia komuś piłki i zadania pytania. Ma odpowiedzieć na pytanie, a następnie rzucić komuś innemu i zadać mu inne pytanie. Jeśli uczestnicy kursu nie znają się nawzajem, mogą również podać swoje imię i nazwisko.

Kiedy gra trwa około minuty, rzuć wyzwanie uczestnikom, aby powtórzyli fakt dotyczący innego uczestnika, zanim zadadzą pytanie.

Jeśli ktoś nie czuje się komfortowo, odpowiadając na pytanie, może przejść dole.

Przełamując lody –wersja szkoleniowa online (20 min)

Poniżej znajdziesz alternatywną aktywność przełamywania lodów, na wypadek, gdybyś prowadził warsztaty online. Więcej pomysłów na działania online w zakresie łamania lodów można znaleźć w **załączniku IV**.

To internetowe ćwiczenie przełamywania lodów nosi tytuł " **True of Me**" Freda Browna dla Erica Marx Coaching.

W tym ćwiczeniu każdy zakrywa kamerę, a jedna osoba wypowiada się o sobie. Jeśli jest to prawdą dla innych uczestników rozmowy, pokazują swoją twarz do kamery. Rozpoczęcie następnego monitu jest przekazywana kolejnej osobie w grupie.

Celem działania jest zachęcenie ludzi do dzielenia się informacjami o sobie, widzenia się nawzajem i nawiązywania ze sobą kontaktu. Aby grupa zrozumiała swój zbiorowy związek z tematem i ze sobą nawzajem.

Materiały:

- karteczka samoprzylepna / coś do zakrycia kamery laptopa
- Instrukcje:
- W Zoom poinstruuj wszystkich o widoku galerii.
- Każdy zakrywa kamerę internetową karteczką, kartką papieru lub palcem. Następnie jedna osoba ujawnia się i wypowiada zdanie, które jest dla niej prawdziwe, np. "Widzę kwiaty z miejsca, w którym siedzę" lub "Mam psa" lub "Wypiłem dziś kawę". Każdy, dla kogo jest to prawdą, odkrywa swoją kamerę, macha do siebie, a następnie ponownie zakrywa kamerę. Osoba, która udzieliła odpowiedzi, przekazuje następnie głos komuś innemu w grupie, który jest ujawniony z jej pytania.

Uwagi dotyczące ułatwień:

_Dla ludzi przyjemniej jest zakrywać czymś swoje ekrany, niż gdy ludzie używają "zatrzymaj wideo" na zoomie, ponieważ nadal można zobaczyć indywidualny kwadrat każdego, a różnokolorowe kwadraty świecą jak witrażowy kolaż. Wymaga to również więcej ruchu fizycznego.

Jest to świetna aktywność do odczytywania energii i dynamiki grupy. Zwłaszcza w mniejszych grupach uczestnicy często zaczynają dzielić się bardziej wrażliwymi rzeczami o sobie. W zależności od tego, jak jest to ułatwione, to działanie może być używane jako lekka gra łącząca lub jako głębsze działanie, które ujawnia problemy w zespole, sprawdza dopasowanie i buduje połączenie między uczestnikami.

Adaptacja:

jeśli ludzie nie mają kamery internetowej, mogą użyć przycisku "Reakcje" na Zoom. Spowoduje to wyświetlenie emocji w polu Zoom.

Odmiany:

Prowadzący może ograniczyć temat do użycia w określonej aplikacji. Na przykład podsumowanie wydarzenia lub określenie, co jest ważne dla zespołu. Inną odmianą jest to, że prowadzący może zmienić polecenie na "Pokaż swoją twarz, jeśli..." , aby uzyskać informacje o grupie. np. "Pokaż się, czy po raz pierwszy uczestniczysz w warsztatach na temat edukacji włączającej!" Zachowaj ostrożność z tą wersją, ponieważ stawia uczestników na miejscu, aby ujawnić, co jest dla nich prawdziwe, więc używaj tylko informacji, co do których masz pewność, że są neutralne lub pozytywne dla ludzi, którzy się dzielą.

Duże grupy:

To ćwiczenie działa naprawdę dobrze w dużych grupach, ponieważ nie musisz widzieć wszystkich naraz. Naturalnie zachęca ludzi do włączania swoich filmów, ponieważ chcą grać! Angażuje również wszystkich w sposób, który jest stosunkowo łatwy i niski. Jest to świetna aktywność do odbijania energii w grupie i włączania wielu głosów.

Badanie oczekiwań i wkładu (20 min)

Po oficjalnym powitaniu i otwarciu kursu oraz ćwiczeniu przełamывania lodów, trener zaprasza uczestników do wypełnienia poniższej ćwiartki na dużej tabeli dla każdego członka grupy. Kwadrant dotyczy ich znajomości edukacji włączającej, ich doświadczeń z uczniami niepełnosprawnymi i ich oczekiwań związanych z udziałem w warsztatach:

Nazwiska członków grupy	
Co wiem o edukacji włączającej?	Co wiem o edukacji włączającej?
Jakie mam doświadczenia z uczniami niepełnosprawnymi w moim otoczeniu?	Jakie mam doświadczenia z uczniami niepełnosprawnymi w moim otoczeniu?

Uczestnicy mają 10 minut na wypełnienie dwóch kwadrantów, a po zakończeniu wyświetlają flipchart gdzieś w sali warsztatowej lub udostępniają swój ekran. Każda grupa wybiera jednego prelegenta, aby wprowadzić członków grupy na sesję plenarną za pomocą flipchartu / wspólnego ekranu.

MODUŁ 1

INKLUZJA – INFORMACJE PODSTAWOWE

CZĘŚĆ 1: CELE I ZNACZENIE MODUŁU

CELE:

Po ukończeniu tej części modułu będziesz:

- Świadomy wagi modułu.
- Poinformowany o celach modułu.
- Świadomy zawartości modułu.

METODYKA SZKOLENIA

Ta część ma na celu zapoznanie uczestników z istotą, efektami uczenia się i zawartością modułu. Uczestnicy będą mieli możliwość przedyskutowania swoje oczekiwania i wyznaczenia niektórych celów uczenia się zgodnie z celami modułu, które zostaną im przedstawione.

Po wstępnej prezentacji obejmującej znaczenie i cele dydaktyczne modułu zostanie zorganizowane ćwiczenie, w którym uczestnicy zostaną podzieleni na małe grupy liczące 4-6 osób. Jeśli szkolenie odbywa się online, uczestnicy zostaną podzieleni na grupy za pomocą wirtualnych pokoi. Będą mieli przed sobą cele modułu i zostaną poproszeni o dokonanie założeń dotyczących treści. Dyskusje grupowe doprowadzą do dyskusji w całej grupie. Ta dyskusja w całej grupie umożliwi trenerowi wprowadzenie treści modułu poprzez skojarzenie z oczekiwaniami grup. Następnie uczestnicy ustalają własne cele uczenia się w oparciu o ich potrzeby. Ich osobiste cele uczenia się zostaną ponownie przeanalizowane pod koniec modułu w celu refleksji i podsumowania.

CZAS

- Prezentacja: 15 minut
- Dyskusja w grupach: 5 minut
- Dyskusja w całej grupie: 10 minut
- Indywidualna praca nad własnymi celami uczenia się: 5 minut

CZĘŚĆ 2: PODSTAWY

CELE

Po ukończeniu tej części modułu, będziesz:

- Potrafił zdefiniować i zrozumieć kilka terminów, takich jak inkluzja, edukacja włączająca, integracja, segregacja, separacja, wykluczenie.
- Potrafił odróżnić inkluzję od integracji.
- Umiał przedstawić korzyści płynące z edukacji włączającej dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami oraz dla dzieci bez takich potrzeb.

METODYKA SZKOLENIA

Sesja rozpoczyna się ćwiczeniem 1 (z podręcznika szkoleniowego I_AM), które będzie okazją do refleksji na temat osobistych doświadczeń uczestników szkolenia dotyczących włączenia i wykluczenia. Po krótkim wprowadzeniu przez prowadzącego o doświadczeniu wykluczenia społecznego, uczestnicy zostaną poproszeni o indywidualne przemyślenie, a następnie osobiste doświadczenia związane z poczuciem bycia (społecznie) wykluczonym zostaną omówione w grupach 4-6 osobowych. Opierając się na doświadczeniach, którymi podzielą się uczestnicy prowadzący będzie zachęcał do dyskusji w całej grupie na temat potencjalnych konsekwencji wykluczenia uczniów z niepełnosprawnościami w szkołach.

Dyskusja ta doprowadzi do ćwiczenia 2 (z podręcznika szkoleniowego I_AM). W grupach 4-6 osobowych uczestnicy zostaną poproszeni o zastanowienie się, jak terminy Włączenie, Wykluczenie, Integracja i Segregacja pasują do czterech podanych liczb (patrz podręcznik szkoleniowy I_AM). Różnica między tymi czterema terminami w kontekście edukacji przy użyciu czterech cyfr zostanie omówiona z resztą grupy. Następnie uczestnicy powrócą do swoich grup i zostaną poproszeni o zdefiniowanie edukacji włączającej własnymi słowami. Definicje zostaną ogłoszone przez grupy, a po nich nastąpi prezentacja zagadnień takich jak: czym jest włączenie; włączenie do edukacji; oraz pojęcia takie jak wykluczenie, segregacja, integracja. Po tej prezentacji prowadzący poprosi uczestników o powrót do swoich grup i ponowne przyjrzenie się ich definicji. Zrewidowane definicje zostaną udostępnione reszcie grupy, a dyskusja w całej grupie na temat „czym jest włączenie?” doprowadzi do ćwiczenia 3. Oczekuje się, że pojawi się rodzaj zamieszania dotyczącego różnic między włączeniem a integracją w definicjach grup. Dlatego w ćwiczeniu 3 uczestnicy zostaną poproszeni o przedyskutowanie w swoich grupach, który termin między włączeniem a integracją najlepiej pasuje do dwóch nowych danych liczbowych (patrz podręcznik szkoleniowy I_AM). Oczekuje się, że uczestnicy zasugerują, że żadna z liczb nie odpowiada dokładnie znaczeniu włączenia, a prowadzący zachęci uczestników do zgłaszania sugestii, w jaki sposób można je zmienić, aby najlepiej reprezentowały to, co implikuje filozofia włączania.

Ćwiczenie 3 doprowadzi do dyskusji i krótkiej prezentacji na temat głównych różnic między integracją a włączeniem. Scenariusz zostanie omówiony w grupach, a następnie podczas dyskusji w całej grupie przeanalizowane zostaną korzyści i wyzwania związane z włączaniem.

CZAS

- Prezentacja: 70 minut
- Dyskusja i refleksje: 20 minut
- Ćwiczenia: 1, 2, 3 i 10: 30 minut

CZĘŚĆ 3: INKLUZJA I INTERESARIUSZE

CELE:

- Po ukończeniu tej części modułu będziesz:
- Potrafił przeanalizować sposoby propagowania ogólnoszkolnego etosu zgodnego z zasadami inkluzji.
- Potrafił uwzględnić rolę rodziców, pracowników szkoły w procesie rozwoju dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

METODYKA KSZTAŁCENIA

Sesja rozpoczyna się prezentacją wprowadzającą dotyczącą ważnej roli rodziców, nauczycieli, dyrektorów szkół i innych członków personelu szkoły w promowaniu praktyk włączających w szkołach. Uczestnicy wezmą udział w dyskusjach poprzez refleksję na temat swoich doświadczeń.

Dyskusja w całej grupie doprowadzi do ćwiczenia 11, które można znaleźć na końcu modułu 1 w podręczniku szkoleniowym I_AM. Dotyczy ono określenia postaw, przekonań, wiedzy, zrozumienia i umiejętności potrzebnych nauczycielom w szkołach do pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Po krótkiej dyskusji na temat czterech podstawowych wartości, które wyłoniły się z europejskiej inicjatywy obejmującej 14 krajów, dotyczącej nauczania i uczenia się, które okazały się niezbędne dla rozwoju zawodowego nauczycieli w kontekście edukacji włączającej, uczestnicy będą dyskutować w grupach 4-6 osobowych i zaproponują inne postawy, przekonania, obszary wiedzy itp., które realizowałyby każdą podstawową wartość w edukacji włączającej i byłyby odpowiednimi celami szkolenia nauczycieli. Dla każdej z podstawowych wartości podano przykład w celu ułatwienia dyskusji. Uczestnicy będą notować swoje pomysły.

Po zakończeniu ćwiczenia w grupach, dyskusja będzie kontynuowana w całej grupie, gdzie uczestnicy będą dzielić się swoimi sugestiami i pomysłami z resztą uczestników. Trener będzie ułatwiał dyskusję i odwoływał się do ważnej roli rodziców, nauczycieli, dyrektorów szkół i innych członków personelu szkoły w promowaniu praktyk włączających w szkołach poprzez nawiązanie do sugestii zawartych w ćwiczeniu. Doprowadzi to do końcowej dyskusji na temat zmian, jakie uczestnicy chcieliby zobaczyć w odniesieniu do roli interesariuszy w promowaniu integracji w szkołach.

CZAS

- Prezentacja: 15 minut
- Aktywności w grupach: 10 minut
- Dyskusja i refleksje: 10 minut

CZĘŚĆ 4 : WŁĄCZANIE, RÓŻNORODNOŚĆ I PRAWA

CELE

Po ukończeniu tej części modułu będziesz:

- Potrafił zdefiniować „różnorodność”, zidentyfikować przykłady różnorodności i powiązać ze sprawiedliwością i włączeniem w kontekście edukacyjnym.
- Potrafił zrozumieć „włączenie” jako ostateczny cel współczesnej edukacji w odniesieniu do podstawowego prawa do edukacji dla wszystkich.

METODYKA KSZTAŁCENIA

The trainer writes the term 'diversity' on the board (or online equivalent) and asks the trainees to discuss in groups of 4-6 and write down their own definitions of 'diversity'. When all groups have come up with a definition for 'diversity,' the tutor asks them to share with the rest of the class while he/she is writing key points on the board (or online equivalent). Then the whole class watches a video entitled “Equality,

Trener zapisuje termin „różnorodność” na tablicy (lub jego odpowiedniku online) i prosi uczestników o dyskusję w grupach 4-6 osobowych i zapisanie własnych definicji „różnorodności”. Kiedy wszystkie grupy wymyślą definicję „różnorodności”, nauczyciel prosi ich, aby podzielili się z resztą grupy, podczas gdy trener zapisuje kluczowe punkty na tablicy (lub jej odpowiedniku online). Następnie cała grupa ogląda film zatytułowany „Równość, różnorodność i włączenie” dostępny: <https://youtu.be/C-uyB5I6WnQ>.

Prowadzący zachęca grupy do ponownego przyjrzenia się swoim definicjom i dokonania niezbędnych zmian w celu zastosowania ich w kontekście edukacji poprzez uwzględnienie pewnych pomysłów, o których mowa w filmie. Zmienione definicje są omawiane w całej grupie. Sesja jest kontynuowana krótką prezentacją prowadzącego. Całą dyskusję wywołuje następnie analiza definicji różnorodności w edukacji, która pochodzi od Thomasa, Walkera i Webba (1998, s. 15): „Chodzi o zapewnienie ram, w których wszystkie dzieci – niezależnie od umiejętności, płci, języka, pochodzenia etnicznego lub kulturowego – mogą być jednakowo cenione, traktowane z szacunkiem i zapewniane równym szansom w szkole”.

Sesję kontynuuje ćwiczenia 7, 8 i 9 z podręcznika szkoleniowego. Działania te dadzą uczestnikom możliwość zrozumienia „włączenia” jako ostatecznego celu współczesnej edukacji w odniesieniu do podstawowego prawa do edukacji dla wszystkich.

Ćwiczenie 7 dotyczy udziału dzieci w kilku zajęciach związanych z ich życiem. Uczestnicy będą pracować w grupach i zostaną poproszeni o przejrzenie ośmiu stopni uczestnictwa przedstawionych przez Flowers (2009) i omówienie ich zastosowania w przypadku dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci z różnych środowisk etnicznych, rasowych, kulturowych lub językowych. Opiekun zachęci uczestników do zastanowienia się, dlaczego uczestnictwo dzieci jest ważne w placówkach włączających. Będą również zachęceni do korzystania z drabiny jako punktu odniesienia do refleksji nad swoim doświadczeniem.

Po krótkiej prezentacji trenera na temat „Integracja i prawa dziecka”, sesja jest kontynuowana ćwiczeniami 8 i 9. Ponownie uczestnicy będą pracować w grupach i dyskutować o sposobach zapewnienia poszczególnych praw dziecka uczniom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Gdy grupy wykonają zadania, następuje dyskusja w całej grupie.

CZAS

- Prezentacja: 20 minut
- Ćwiczenia, dyskusja i refleksje: 30 minut

CZĘŚĆ 5: INKLUZJA W PRAKTYCE

CELE

Po ukończeniu tej części modułu będziesz:

- Potrafił wyodrębnić i ocenić sposoby promowania etosu szkoły zgodne z zasadami włączania.

METODYKA KSZTAŁCENIA

Sesja rozpoczyna się prezentacją obejmującą indeks włączania, który został wprowadzony przez Booth i Ainscow (2011). Indeks ten składa się z trzech wymiarów, które dotyczą tworzenia i rozwijania praktyk integracyjnych w środowisku szkolnym. Każda sekcja zawiera do jedenastu wskaźników, a znaczenie każdego wskaźnika wyjaśnia seria pytań. Indeks jest cennym narzędziem dla dyrektorów szkół, nauczycieli, specjalistów i innych pracowników szkoły w celu budowania włączającej społeczności, ustanawiania wartości włączających, rozwijania szkoły dla wszystkich, organizowania wsparcia dla różnorodności, organizowania nauki i mobilizowania zasobów.

Następnie uczestnicy są dzieleni na grupy i poświęcają trochę czasu na przestudiowanie wskaźników, które Booth i Ainscow (2011) podkreślają jako kluczowe dla promowania etosu włączającego obejmującego całą szkołę. W przypadku każdego wskaźnika zachęca się ich do omówienia praktycznych pomysłów, które mogłyby zostać wdrożone w szkołach w celu promowania idei włączania. Do robienia notatek służy flipchart lub notes online. Następnie pomysły są omawiane z resztą grupy i rozpoczyna się dyskusja na temat sposobów promowania etosu całej szkoły, który jest zgodny z zasadami integracji.

CZAS

- Prezentacja: 10 minut
- Ćwiczenia, dyskusja i refleksje: 25 minut

CZĘŚĆ 6: KONTEKST LOKALNY

CELE

Po ukończeniu tej części modułu będziesz:

- Świadomy podstaw polityki i praktyk włączania w kraju.
- Możliwości krytycznego przeglądu obecnej polityki i praktyk integracyjnych w kraju.
- Potrafił zastanowić się i ponownie rozważyć swoje obecne praktyki, aby dostosować się do zasad skutecznej edukacji włączającej.

METODYKA KSZTAŁCENIA

The session starts a reflective activity (Activity 4 from the training handbook). Participants will work in groups of 4-6 and consider the current educational system in their country and discuss the following questions:

Sesję rozpoczyna refleksyjna aktywność (ćwiczenie 4 z podręcznika szkoleniowego). Uczestnicy będą pracować w grupach 4-6 osobowych i rozważać obecny system edukacyjny w ich kraju oraz omawiać następujące pytania:

- a) Czy włączenie jest wyraźnie zdefiniowane w obecnych ramach prawnych?
- b) Czy o włączaniu mówi się w sposób, który ujawnia dorozumianą definicję lub konceptualizację zastosowaną?
- c) Jak najlepiej opisałbyś obecne praktyki w swoim kraju? Czy Twoje opisy są bliższe integracji lub integracji?

Sesja jest kontynuowana krótką prezentacją nauczyciela zawierającą informacje na temat aktualnej polityki i praktyk włączających w krajach uczestników. Trener zaangażuje uczestników w dyskusję w całej grupie na temat aktualnej polityki i praktyk włączania w ich kraju z krytycznym stanowiskiem. Doprowadzi to do ćwiczenia 5, w którym uczestnicy zastanowią się nad swoimi obecnymi praktykami. Zasadniczo zostaną poproszeni o rozważenie jednego lub więcej przypadków uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z którym pracowali, i zastanowienie się nad swoimi metodami nauczania i potencjalnymi rozsądnymi dostosowaniami, które zastosowali. Po tym, jak uczestnicy podzielą się swoimi pomysłami z resztą grupy, prowadzący poprowadzi dyskusję w całej grupie na temat ponownego rozważenia obecnych praktyk, tak aby były one zgodne z zasadami skutecznej edukacji włączającej.

CZAS

- Prezentacja: 20 minut
- Ćwiczenia, dyskusja i refleksje: 40 minut

MODUŁ 2

POTRZEBY ROZWOJOWE DZIECI ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

CZĘŚĆ 1: ZNACZENIE I CELE MODUŁU

CELE

Po ukończeniu tej części modułu będziesz:

- Świadomy wagi modułu.
- Poinformowany o celach modułu.
- Świadomy zawartości modułu.

METODYKA KSZTAŁCENIA

Ta sesja instruktażowa ma na celu zapoznanie uczestników z wagą, efektami uczenia się i zawartością modułu. Uczestnicy będą mieli możliwość przedyskutowania swoich oczekiwań i wyznaczenia niektórych celów uczenia się zgodnie z celami modułu, które zostaną im przedstawione.

Po wstępnej prezentacji obejmującej znaczenie i cele dydaktyczne modułu zostanie zorganizowane ćwiczenie, w którym uczestnicy zasiądą w małych grupach liczących 4-6 osób. Jeśli szkolenie odbywa się online, uczestnicy zostaną podzieleni na grupy za pomocą wirtualnych pokoi. Będą mieli przed sobą cele modułu i zostaną poproszeni o dokonanie założeń dotyczących treści. Dyskusje grupowe doprowadzą do dyskusji w całej grupie. Ta dyskusja w całej grupie umożliwi trenerowi wprowadzenie treści modułu poprzez skojarzenie z oczekiwaniami grup. Następnie uczestnicy ustalają własne cele uczenia się w oparciu o ich potrzeby. Ich osobiste cele uczenia się zostaną ponownie przeanalizowane pod koniec modułu w celu refleksji i podsumowania.

CZAS

- Prezentacja: 15 minut
- Dyskusja w grupach: 10 minut
- Dyskusja w całej grupie: 10 minut
- Indywidualna praca nad ustalaniem osobistych celów uczenia się: 10 minut

CZĘŚĆ 2: POTRZEBY ROZWOJOWE DZIECI ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

CELE

Po ukończeniu tej części modułu będziesz:

- Potrafił zdefiniować i zrozumieć kilka terminów, takich jak: rozwój, etapy rozwoju, zaburzenia rozwojowe.
- Potrafił odróżnić prawidłowy rozwój od zaburzonego rozwoju.

METODYKA KSZTAŁCENIA

Sesja rozpocznie się prezentacją psychologicznych mechanizmów kształtowania się osobowości dziecka. Przedstawione zostaną etapy rozwoju osobowości Erika H. Eriksona. Następnie wykonane zostanie ćwiczenie 1 (z podręcznika szkoleniowego I_AM), którego celem będzie opisanie zachowań dzieci, identyfikacja wyrażanych przez nie emocji, braków kompetencyjnych oraz etapu rozwoju osobowości.

Następnie przedstawione zostaną szanse i zagrożenia w rozwoju dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na różnych etapach rozwoju osobowości Erika H. Eriksona. Dyskusja pomiędzy uczestnikami na przedstawiony temat doprowadzi do realizacji ćwiczenia 2, którego celem będzie przygotowanie propozycji wsparcia ucznia ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi.

Podsumowaniem będzie ćwiczenie 4, w którym uczestnicy przygotowują bank wspierający pozytywne zachowania uczniów.

CZAS

- Prezentacja: 90 minut
- Dyskusja i refleksja: 30 minut
- Ćwiczenia: 1, 2, 4: 60 minut

CZĘŚĆ 3: PODSUMOWANIE

CELE

Po ukończeniu tej części modułu będziesz:

- Potrafił zdefiniować kryzysy rozwojowe.
- Potrafił zdefiniować trudności w rozwoju.

METODYKA KSZTAŁCENIA

Sesja rozpoczyna się od aktywności refleksyjnej (ćwiczenie 3 z podręcznika szkoleniowego). Uczestnicy będą pracować indywidualnie. Uczestnicy zostaną poproszeni o zapisanie w dwukolumnowej tabeli odpowiedzi na pytania: Na jakim etapie dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi doświadczają największych trudności w kształtowaniu osobowości według E.H. Teoria Eriksona? Jak na te trudności mogą wpływać relacje w grupie rówieśniczej? Na co nauczyciel powinien zwrócić uwagę? Które zachowanie rówieśników będzie najbardziej problematyczne? Indywidualne sugestie uczestników są następnie zbierane i omawiane przez całą grupę szkoleniową.

Następnie uczestnicy odpowiadają na następujące pytania:

1. Czym są kryzysy rozwojowe?
2. Na jakie cnoty wpływa postawa nauczyciela?
3. Jak Twoim zdaniem nauczyciel może wspierać ucznia na każdym etapie rozwoju osobowości według E.H. Eriksona?

CZAS

- Prezentacja: 20 minut
- Ćwiczenia, dyskusja i refleksje: 45 minut

MODUŁ 3

OBSERWACJA JAKO SPOSÓB ZBIERANIA INFORMACJI O SPECJALNYCH POTRZEBACH UCZNIÓW

CZĘŚĆ 1: ZNACZENIE I CELE MODUŁU

CELE

Po ukończeniu tej części modułu będziesz:

- Świadomy wagi modułu.
- Poinformowany o celach modułu.
- Świadomy zawartości modułu.

METODYKA KSZTAŁCENIA

Ta sesja instruktażowa ma na celu zapoznanie uczestników z wagą, efektami uczenia się i zawartością modułu. Stażyści będą mieli możliwość przedyskutowania swoich oczekiwań i wyznaczenia niektórych celów uczenia się zgodnie z celami modułu, które zostaną im przedstawione.

Po wstępnej prezentacji obejmującej znaczenie i cele dydaktyczne modułu zostanie zorganizowane ćwiczenie, w którym uczestnicy zasiądą w małych grupach liczących 4-6 osób. Jeśli szkolenie odbywa się online, uczestnicy zostaną podzieleni na grupy za pomocą wirtualnych pokoi. Będą mieli przed sobą cele modułu i zostaną poproszeni o dokonanie założeń dotyczących treści. Dyskusje w małych grupach doprowadzą do dyskusji grupowej. Ta dyskusja w całej grupie umożliwi trenerowi wprowadzenie treści modułu poprzez skojarzenie z oczekiwaniami grup. Następnie uczestnicy ustalają własne cele uczenia się w oparciu o ich potrzeby. Ich osobiste cele uczenia się zostaną ponownie przeanalizowane pod koniec modułu w celu refleksji i podsumowania.

CZAS

- Prezentacja: 15 minut
- Dyskusja w małych grupach: 10 minut
- Dyskusja w całej grupie: 10 minut
- Indywidualna praca nad ustalaniem osobistych celów uczenia się: 10 minut

CZĘŚĆ 2: POTRZEBY ROZWOJOWE DZIECI ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

Celem modułu jest przedstawienie, w jaki sposób należy prowadzić obserwację, aby była ona poprawna metodologicznie i dostarczała rzetelnych informacji. Ukazane zostaną także sposoby wykorzystania obserwacji w grupie, w której uczy się dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

CELE

Służyć temu będą:

- przedstawienie podstawowych zagadnień definicyjnych i typologii obserwacji.
- omówienie ograniczeń obserwacji jako metody badawczej.
- proponowanie wskazówek ułatwiających obserwację jako metody pracy ze zróżnicowaną grupą.

METODYKA KSZTAŁCENIA

Szkolenie rozpocznie prezentacja na temat techniki obserwacji. Uczestnicy poznają założenia i rodzaje obserwacji. Uczestnicy doświadczą obserwacji zachowań innych ludzi jako podstawowego źródła informacji o zachowaniach, stanach emocjonalnych, intencjach i roli społecznej obserwowanych osób. Aby sprawdzić wiedzę z tej części, uczestnicy wykonają ćwiczenie 1, w którym wcielą się w rolę obserwatora, dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz osoby dorosłej. Podsumowując pierwszą część uczestnicy wykonają ćwiczenie 2.

Następnie uczestnicy poznają wskazówki przydatne podczas obserwacji dzieci indywidualnie oraz w grupie rówieśniczej. Ćwiczenie 3 podsumuje tę część.

CZAS

- Prezentacja: 90 minut
- Dyskusja i refleksje: 30 minut
- Ćwiczenie: 1, 2, 3: 60 minut

CZĘŚĆ 3: OBSERWACJA W PRACY Z UCZNIAMI ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

CELE

Po ukończeniu tej części modułu będziesz:

- Świadomy roli obserwacji w pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

METODYKA KSZTAŁCENIA

Podczas tej sesji uczestnicy poznają rolę obserwacji w pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Uczestnicy scharakteryzują funkcjonowanie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnościami. Oцени trudne sytuacje w funkcjonowaniu uczniów. Następnie wykonają ćwiczenie 4.

CZAS

- Prezentacja: 60 minut
- Ćwiczenie 4, dyskusja i refleksje: 60 minut

CZĘŚĆ 4: PODSUMOWANIE

CELE

Po ukończeniu tej części modułu będziesz:

- Świadomy obserwacji w pracy nauczyciela.

METODYKA KSZTAŁCENIA

Podczas ostatniej sesji uczestnicy podsumują informacje o swoich obserwacjach. Zakończą pracę ćwiczeniami: 5, 6.

CZAS

- Prezentacja: 20 minut
- Ćwiczenia: 5,6, dyskusja i refleksje: 60 minut

MODUŁ 4

PRACA W GRUPIE ZRÓŻNICOWANEJ

CZĘŚĆ 1: ZNACZENIE I CELE MODUŁU

CELE

Po ukończeniu tej części modułu będziesz:

- Świadomy wagi modułu.
- Poinformowany o celach modułu.
- Świadomy zawartości modułu.

METODYKA KSZTAŁCENIA

Ta sesja instruktażowa ma na celu zapoznanie uczestników z wagą, efektami uczenia się i zawartością modułu. uczestnicy będą mieli możliwość przedyskutowania swoich oczekiwań i wyznaczenia niektórych celów uczenia się zgodnie z celami modułu, które zostaną im przedstawione. W szczególności cele te są następujące:

- Podnoszenie świadomości i promowanie wiedzy na temat umiejętności komunikacyjnych potrzebnych w pracy w grupie zróżnicowanej.
- Podkreślenie znaczenia współpracy interdyscyplinarnej w kontekście szkolnym jako środka edukacji włączającej.

W pierwszej kolejności grupa uczestników zostanie podzielona na mniejsze 4-6 osobowe grupy, aby omówić swoje oczekiwania i przemyślenia na temat modułu. Będą spisywać swoje myśli i uczucia jako grupa, które będą uczestniczyć w całej sesji grupowej, która nastąpi. Jeśli szkolenie odbywa się online, uczestnicy zostaną podzieleni na grupy za pomocą wirtualnych pokoi. Będą mieli przed sobą cele modułu i zostaną poproszeni o dokonanie założeń dotyczących treści.

Dyskusje grupowe doprowadzą do dyskusji w całej grupie. Ta dyskusja w całej grupie umożliwi trenerowi wprowadzenie treści modułu poprzez skojarzenie z oczekiwaniami grup.

Prezentacja wprowadzająca obejmująca znaczenie i cele uczenia się modułu zostanie poprzedzona, aby dostosować lub zmodyfikować założenia i pomysły grupy na ten temat.

CZAS

- Dyskusja w małych grupach – oczekiwania i korzyści (grupy 4-6 osobowe): 10 minut
- Dyskusja w całej grupie - oczekiwania i korzyści: 10 minut
- Prezentacja: 10 minut

CZĘŚĆ 2: JAK TEN MODUŁ MI POMOŻE?

CELE

Po ukończeniu tej części modułu będziesz:

- Potrafił wyjaśnić znaczenie i cel modułu w efektywnej pracy w kontekście szkoły włączającej.
- Potrafił uświadomić sobie, że do pracy w edukacji włączającej niezbędne są odpowiednie narzędzia i umiejętności.
- Potrafił zrozumieć znaczenie pracy grupowej w promowaniu włączenia w środowisku edukacyjnym.

METODYKA KSZTAŁCENIA

Sesja ma na celu umożliwienie uczestnikom zrozumienia wagi i celu modułu oraz podkreślenie znaczenia zdobywania umiejętności społecznych związanych z empiryczną pracą grupową. W związku z tym nacisk zostanie położony na zadania związane z pracą grupową, takie jak praca w małych grupach (od 4 do 6 osób) w celu wymiany pomysłów oraz dzielenia się oczekiwaniami i uczuciami.

Uczestnicy każdej grupy spiszą swoje wnioski jako grupa, w której będą uczestniczyć w całej sesji grupowej. Jeśli szkolenie odbywa się online, uczestnicy zostaną podzieleni na grupy za pomocą wirtualnych pokoi.

Dyskusje grupowe doprowadzą do dyskusji w całej grupie. Ta całogrupowa dyskusja umożliwi trenerowi wprowadzenie idei powiązania modułu z edukacją włączającą poprzez odniesienie się do oczekiwań korzyści i celów wyznaczonych przez małe grupy.

Ta sekcja opiera się na oczekiwaniach i refleksjach oraz ich potwierdzeniu lub negacji, dlatego uznano, że nie ma potrzeby dołączania formalnej prezentacji.

CZAS

- Dyskusja w małych grupach: 10 minut
- Dyskusja w całej grupie: 10 minut

CZĘŚĆ 3: CO POWINIENEM WIEDZIEĆ?

CELE

Po ukończeniu tej części modułu będziesz:

- Potrafił zdefiniować i zrozumieć kilka terminów, takich jak współpraca interdyscyplinarna, grupa animacyjna.
- Potrafił rozróżnić i zdefiniować zalety współpracy interdyscyplinarnej.
- Potrafił rozróżnić dwa rodzaje interwencji empirycznych (podnoszenie świadomości i prewencja wtórna poprzez grupy empiryczne).

METODYKA KSZTAŁCENIA

Sesja zostanie podzielona na dwie części:

- a) Wprowadzenie do współpracy interdyscyplinarnej
- b) Rodzaje profilaktyki w szkołach ogólnodostępnych

Część pierwszą rozpoczyna prezentacja wprowadzająca obejmująca podstawową wiedzę na ten temat, taki jak definicja, zalety i trudności współpracy interdyscyplinarnej oraz sposoby osiągania efektywnej współpracy interdyscyplinarnej. Uczestnicy wezmą udział w dyskusjach poprzez refleksję nad swoimi doświadczeniami (jeśli są) w tego typu współpracy.

Ćwiczenie może przybrać formę ćwiczenia grupowego nawiązującego do studium przypadku, w którym przedstawiona jest sytuacja, w której interdyscyplinarna współpraca jest niezbędna do rozwiązania problemu w kontekście szkolnym. Studium przypadku będzie odbywać się w małych grupach (4-6 osób).

Po zakończeniu ćwiczenia w grupach, dyskusja będzie kontynuowana w całej grupie, gdzie uczestnicy będą dzielić się swoimi sugestiami i pomysłami z resztą klasy. Trener ułatwi dyskusję i odniesie się do korzyści płynących z interdyscyplinarnej współpracy w promowaniu praktyk włączających w szkołach poprzez nawiązanie do sugestii zawartych w ćwiczeniu.

Drugą część rozpoczyna prezentacja wprowadzająca obejmująca podstawową wiedzę na temat profilaktyki i jej rodzajów. Pierwszy typ dotyczący profilaktyki pierwotnej będzie realizowany poprzez podnoszenie świadomości poprzez informowanie uczniów, nauczycieli i rodziców w kontekście edukacyjnym. Drugi typ to profilaktyka wtórna, która skierowana jest do konkretnych uczniów, rodziców i wychowawców przy okazji określonej specjalnej potrzeby edukacyjnej. W takich przypadkach sugerowana jest animacja grupowa poprzez tworzenie grup i pracę grupową, w której część teoretyczna jest warunkiem wstępnym wzmocnienia edukatorów w ich wysiłkach na rzecz wdrażania programów profilaktyki wtórnej w szkołach. Po części teoretycznej uczestnicy wezmą udział w dyskusjach najpierw w małych, a później w całej grupie, poprzez refleksję nad swoimi wcześniejszymi doświadczeniami w swoich środowiskach, prezentując studia przypadków i działania. W całej grupie uczestnicy podzielą się swoimi działaniami profilaktycznymi z resztą grupy. Trener będzie ułatwiał dyskusję i odnosił się do korzyści płynących z profilaktyki w promowaniu praktyk włączających w szkołach, nawiązując do sugestii zawartych w ćwiczeniu.

CZAS

a) Prezentacja na temat współpracy interdyscyplinarnej: 30 minut

Aktywność (studium przypadku)

- Dyskusja w małych grupach i refleksje na temat współpracy interdyscyplinarnej: 10 minut
- Dyskusja w całej grupie i refleksje na temat współpracy interdyscyplinarnej: 10 minut

b) Prezentacja na temat rodzajów profilaktyki w szkołach ogólnodostępnych: 30 minut

Działalność:

- Dyskusja w małej grupie na temat rodzajów interwencji: 10 minut
- Dyskusja w całej grupie na temat rodzajów interwencji: 10 minut

CZĘŚĆ 4 : CO MOGĘ ZROBIĆ?

CELE

Po ukończeniu tej części modułu będziesz:

- Potrafił organizować i wdrażać programy uświadamiające z odpowiednim materiałem.
- Potrafił realizować kryteria tworzenia grup stosujących współpracę interdyscyplinarną.
- Potrafił wyartykułować korzyści płynące z grup empirycznych z nauczycielami, innymi specjalistami i uczniami z i bez specjalnych potrzeb edukacyjnych.

METODYKA KSZTAŁCENIA

Sesję rozpocznie siedem różnych działań animacyjnych, które zaprezentowane są w podręczniku szkoleniowym. Przykłady te obejmują działania na rzecz komunikacji, znajomości lub pierwszego kontaktu, przynależności do grupy, empatii i komunikacji społecznej, wyrażania uczuć. Działania te dadzą uczestnikom okazję do zrozumienia, że powyższe umiejętności należy pielęgnować, a ostatecznym celem jest włączenie. Jednocześnie zostaną zaprezentowane krótkie filmy wyprodukowane w tym projekcie dotyczące idei włączania.

Uczestnicy będą pracować w grupach i omawiać sposoby zapewnienia sukcesu każdego programu uświadamiającego i działania animacyjnego z uwzględnieniem części teoretycznej. Mają też możliwość wzbogacenia dowolnej aktywności i dodania jeszcze bardziej odpowiednich.

CZAS

- Prezentacja: 30 minut
- Ćwiczenia, dyskusja i refleksje: 10- 15 minut

CZĘŚĆ 5: SPRAWDŹ SIEBIE

CELE

Po ukończeniu tej części modułu będziesz:

- Potrafił sprawdzić swoją wiedzę we współpracy interdyscyplinarnej i profilaktyce.

METODYKA KSZTAŁCENIA

Sesja rozpoczyna się podsumowaniem i informacją zwrotną dotyczącą ćwiczeń i ich emocjonalnego wpływu. Trener przeprowadza quiz online za pomocą E-me lub Kahoot z możliwością wielokrotnego wyboru i wysyła kwestionariusz z pytaniami otwartymi w celu oceny wiedzy na każdą sesję lub temat.

CZAS

- Prezentacja: 10 minut
- Sugestie i burza mózgów na temat odpowiednich materiałów edukacyjnych: 20 minut

MODUŁ 5

INTELIGENCJA EMOCJONALNA I UMIEJĘTNOŚCI KOMUNIKACYJNE NAUCZYCIELI I UCZNIÓW

CZĘŚĆ 1.: ZNACZENIE I CELE MODUŁU

CELE

Po ukończeniu tej części modułu będziesz:

- Poinformowany o celach modułu
- Świadomy treści modułu

METODYKA KSZTAŁCENIA

Celem tej sekcji informacyjnej jest zapoznanie uczestników ze znaczeniem, efektami uczenia się i treścią modułu. Uczestnicy będą mieli możliwość przedyskutowania swoich oczekiwań i ustalenia pewnych celów uczenia się zgodnie z celami modułu, który zostanie im przedstawiony.

Po prezentacji wprowadzającej dotyczącej znaczenia i celów nauczania modułu zostanie zorganizowane ćwiczenie, w którym uczestnicy będą siedzieć w małych grupach liczących od 4 do 6 osób. Jeśli szkolenie odbywa się online, to uczestnicy zostaną podzieleni na grupy za pomocą wirtualnych pokoi. Będą mieli przed sobą cele modułu i zostaną poproszeni o dokonanie założeń dotyczących treści. Dyskusje grupowe doprowadzą do dyskusji całej grupy. Ta dyskusja w całej grupie umożliwi trenerowi wprowadzenie treści modułu poprzez skojarzenia z oczekiwaniami grup. Następnie uczestnicy ustalą własne cele uczenia się w oparciu o ich potrzeby. Ich osobiste cele uczenia się zostaną ponownie omówione pod koniec modułu w celu refleksji i podsumowania.

CZAS

- Prezentacje: łącznie 10 minut
- Dyskusja grupowa: 5 minut na dyskusję
- Dyskusja w całej grupie: 5 minut

CZĘŚĆ 2: INTELIGENCJA EMOCJONALNA - INFORMACJE OGÓLNE

Celem tej części modułu jest przedstawienie, czym jest inteligencja emocjonalna, od czego zależy i jaki ma wpływ na psychospołeczne funkcjonowanie jednostki oraz jaką rolę odgrywa nauczyciel/specjalista/pracownik szkoły w rozwijaniu inteligencji emocjonalnej uczniów z i bez SPE.

CELE

Po ukończeniu tej części modułu będziesz:

- Znać definicję inteligencji emocjonalnej wraz z przykładami.
- Mieć świadomość przydatności inteligencji emocjonalnej nauczyciela w procesie kształcenia ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

METODYKA KSZTAŁCENIA

Sesja rozpoczyna się wykładem, który dostarczy teoretycznych informacji na temat inteligencji emocjonalnej i jej czynników. Trenerów należy zachęcać do zadawania pytań i dzielenia się swoją wiedzą na ten temat podczas sesji.

CZAS

- Prezentacje: łącznie 40 minut

CZĘŚĆ 3: KOMUNIKACJA INTERPERSONALNA - INFORMACJE OGÓLNE

CELE

Po ukończeniu tej części modułu będziesz:

- Znać podstawowe definicje komunikacji werbalnej i niewerbalnej.
- Mieć świadomość na temat roli efektywnej komunikacji interpersonalnej nauczyciela w procesie kształcenia ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

METODYKA KSZTAŁCENIA

Sesja rozpoczyna się wykładem, który dostarczy teoretycznych informacji na temat komunikacji interpersonalnej i czynników jej skuteczności. Trenerów należy zachęcać do zadawania pytań i dzielenia się wiedzą na ten temat oraz doświadczeniem.

CZAS

- Prezentacje: łącznie 40 minut
- Dyskusja grupowa: 5 minut na dyskusję

CZĘŚĆ 4: ĆWICZENIA

CELE KSZTAŁCENIA

Po ukończeniu tej części modułu uczestnicy będą:

- Potrafić obserwować i trenować swoją inteligencję emocjonalną.
- Potrafić obserwować i trenować swoje umiejętności komunikacyjne.

METODYKA KSZTAŁCENIA

Uczestnicy zostaną poproszeni o wzięcie czynnego udziału w 5 czynnościach zgodnie z instrukcją. Kolejność jest opisana w instrukcji. Ćwiczenia powinny być prowadzone przez trenerów po całych wykładach, aby mieć pewność, że kursanci będą mogli wykorzystać nową wiedzę, a następnie przećwiczyć umiejętności.

CZAS

- Ćwiczenia: 1, 2, 3, 4, 5 dyskusja i refleksje: 120 minut

5. Faza III: po warsztach

Ten pakiet szkoleniowy zawiera rozbudowaną strategię ewaluacji dotyczącą sposobu mierzenia wpływu warsztatu na trzech różnych poziomach. Strategia ewaluacji jest integralną częścią działań warsztatowych, dzięki czemu informacje ewaluacyjne są dostępne na czas do podejmowania decyzji i zapewniają, że organizator warsztatu jest w stanie wykazać się odpowiedzialnością wobec interesariuszy.

5.1 NARZĘDZIA OCENY WARSZTATÓW W PAKIECIE SZKOLENIOWYM

POZIOM 1:

Jako trener masz dostęp do standardowego kwestionariusza. Jego celem jest ocena satysfakcji uczestników w celu poprawy postrzegania jakości uczenia się. (Patrz załącznik II)

POZIOM 2:

W drugim etapie możesz zadać uczestnikom na koniec warsztatu serię standardowych pytań, aby ocenić, czy uczestnicy nauczyli się tego, czego powinni się nauczyć. Dostarczy to dodatkowych informacji o tym, czy cele uczenia się zostały osiągnięte, czy nie. (Patrz załącznik III).

POZIOM 3:

Na koniec w pakiecie zawarta jest krótka ankieta uzupełniająca, którą należy wysłać 6 miesięcy po warsztacie. Informacje te dostarczą nam więcej szczegółów na temat skutecznego wdrażania wniosków wyciągniętych z Przewodnika (zob. załączniki). Aby zrozumieć obraz, rozpoznasz pierwsze trzy poziomy, które zostały wyjaśnione wcześniej. Na każdym z tych trzech poziomów dostępne są narzędzia do pomiaru wpływu warsztatu. Poziomy 4 i 5 wymagają bardziej złożonych instrumentów do pomiaru wpływu i nie są objęte zakresem niniejszego podręcznika. Aby przeprowadzić badania oceny wpływu na tych dwóch poziomach, potrzebne są dodatkowe oddzielne zasoby i instrumenty.

Oprócz instrumentów, które doradzamy dla tych trzech poziomów, sugerujemy, aby trenerzy przeprowadzili przegląd po zakończeniu szkolenia, razem z uczestnikami i osobami merytorycznymi. Oprócz bardziej strukturalnej informacji zwrotnej uzyskanej za pomocą różnych kwestionariuszy, wyniki przeglądu po zakończeniu działań mogą być wykorzystane do dostosowania i optymalizacji warsztatu do następnej rundy.

5.2 ANALIZA PO SZKOLENIU

Ocena uczestników zaangażowanych w warsztat to ustrukturyzowany, ułatwiony proces, który można wykorzystać do podsumowania warsztatu w celu przeanalizowania, co się stało, dlaczego tak się stało i jak można to ulepszyć.

1. Jakimi były nasze zamierzone rezultaty?	3. Co spowodowało nasze wyniki? (Dlaczego to się stało?)
2. Jakimi były nasze rzeczywiste wyniki? (Co naprawdę się stało?)	4. Co zachowamy? Co poprawić? (Co możemy zrobić lepiej następnym razem?)

Te cztery kroki należy wykonać w małych grupach. W pierwszym kroku dokonujesz przeglądu celów nauczania warsztatu. W drugim kroku omawiacie, co osiągnęliście podczas całego warsztatu. W trzecim kroku dokładniej analizujesz osiągnięte wyniki i szukasz przyczyn osiągniętych sukcesów i porażek. W ostatnim i czwartym kroku widzisz, co możesz zrobić lepiej i poprawić oraz decydujesz, jakie potrzeby pozostały. Hold the AAR (After-action review) immediately after the workshop. AARs are carried out immediately while all the participants are still available, and their memories are fresh.

1. Stwórz odpowiedni klimat. Idealnym klimatem dla sukcesu jest otwartość i zaangażowanie w naukę. Każdy powinien uczestniczyć w atmosferze wolnej od koncepcji starszeństwa czy rangi. Uczestnicy uczą się wydarzeń, a nie krytyki.
2. Zapytaj „co miało się wydarzyć?” Facylitator powinien zacząć od podzielenia wydarzenia na odrębne czynności, z których każda miała (lub powinna była mieć) możliwy do zidentyfikowania cel i plan działania. Dyskusja rozpoczyna się od pierwszego ćwiczenia: „Co miało się stać?”.
3. Zapytaj „co właściwie się stało?” Oznacza to, że zespół musi zrozumieć i uzgodnić fakty dotyczące tego, co się wydarzyło. Pamiętaj jednak, że celem jest zidentyfikowanie problemu, a nie winowajcy.
4. Teraz porównaj plan z rzeczywistością. Prawdziwe uczenie się rozpoczyna się, gdy zespół lub zespoły porównują plan z tym, co faktycznie wydarzyło się w rzeczywistości i ustalają „Dlaczego były różnice?” i „Czego się nauczyliśmy?” Zidentyfikuj i przedyskutuj sukcesy i niedociągnięcia. Wprowadź plany działania, aby zachować sukcesy i poprawić braki.
5. Zapisz kluczowe punkty. Rejestracja kluczowych elementów rocznego sprawozdania z działalności wyjaśnia, co się wydarzyło i porównuje to z tym, co miało się wydarzyć. Ułatwia dzielenie się doświadczeniami edukacyjnymi w zespole organizatorów i stanowi podstawę do dalszego doskonalenia warsztatu.

Annex I

ANKIETA PRZEDSZKOLENIOWA: ANALIZA POTRZEB NAUCZANIA

Droga Uczestniczko/Drogi Uczestniku,

Zapraszamy do wypełnienia tej ankiety przedszkoleniowej w związku ze zbliżającymi się warsztatami budowania potencjału. Te informacje pozwolą nam lepiej dostosować warsztat do Twoich potrzeb edukacyjnych i oczekiwań.

1. DANE RESPONDENTA

PŁEĆ:

- KOBIECI
 MĘŻCZYZNA

WIEK:

- poniżej 30
 30-39
 40-49
 50-59
 powyżej 60

KRAJ:

.....

2. Rodzaj organizacji

- Państwowa/publiczna instytucja
 Organizacja pozarządowa
 Prywatne przedsiębiorstwo
 Organizacja międzyrządowa
 Inna

AKTUALNE STANOWISKO

STANOWISKO: .....

GŁÓWNE OBOWIĄZKI: .....

GŁÓWNY OBSZAR PRACY: .....

DOŚWIADCZENIE ZAWODOWE:

- powyżej 5 lat
 2-5 lat
 1-2 lata

- mniej niż 1 rok
- bez doświadczenia

JĘŚLI POSIADASZ DOŚWIADCZENIE ZWIĄZANE Z EDUKACJĄ SPECJALNĄ LUB WŁĄCZAJĄCĄ, PROSIMY O KRÓTKI OPIS:

.....

.....

.....

.....

JAKO UCZESTNIK, W JAKI SPOSÓB JAKO UCZESTNIK MOŻESZ PRZYCZYNIĆ SIĘ PODNIESIENIA JAKOŚCI TEGO KURSU? PROSZĘ BĄDŹ KONKRETNY.

.....

.....

.....

.....

CZY W CIĄGU 5 LAT UCZESTNICZYŁEŚ W SEMINIARIACH/ WARSZTATACH NA TEMAT EDUKACJI WŁĄCZAJĄCEJ?

- Tak
- Nie

JĘŚLI TAK, PROSIMY O KRÓTKI ICH OPIS (TYTUŁ, ROK, ORGANIZACJA SZKOLENIOWA ITP.)

.....

.....

.....

CZY TWOJA PRACA WYMAGA SZKOLENIA INNYCH OSÓB?

- Tak, bardzo często
- Tak, czasami
- Tak, bardzo rzadko
- Nie

3. PREFERENCJE DOTYCZĄCE CZASU SZKOLENIA

Jaki jest maksymalny czas, jaki możesz poświęcić na kurs stacjonarny?

- 1 dzień
- Do 2 dni
- Do to 3 dni
- Do 1 tygodnia
- Do 2 tygodni

Proszę wskazać swoje preferencje dotyczące terminów kursów:

- Styczeń 2022
- Luty 2022
- Marzec 2022

4. OCZEKIWANIA

Jakie są Twoje główne oczekiwania, wobec tego kursu?

.....

.....

.....

Wskaż trzy cele szkoleniowe, które chciałbyś osiągnąć dzięki temu kursowi:

1. ....
2. ....
3. ....

Wskaż trzy umiejętności, które chcesz zdobyć dzięki temu kursowi:

1. ....
2. ....
3. ....

Jak zamierzasz wykorzystać wiedzę i umiejętności zdobyte podczas kursu na obecnym stanowisku?

.....

.....

.....

Czy uczestniczysz w tym kursie z własnej inicjatywy czy na podstawie decyzji swojej organizacji?

- Moja decyzja
- Decyzja organizacji

Jakie są główne oczekiwania Twojej organizacji związane z uczestnictwem w kursie?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Aneks II

KOŃCOWY KWESTIONARIUSZ WARSZTATÓW

I_AM Kwestionariusz ewaluacyjny warsztatów

Miejsce szkolenie: ..... Data szkolenia: .....

Kwestionariusz ewaluacyjny

Instrukcja

Prosimy o wypełnienie poniższego kwestionariusza. Pomoże nam to ulepszyć warsztat pracy. Prosimy o szczerść, gdyż interesuje nas Twoja opinia, czy jest ona pozytywna czy negatywna. Weźmiemy ją pod uwagę przy planowaniu przyszłych warsztatów.

Ankieta ta jest anonimowa. Aby ułatwić nam analizę wyników oceny, dodaliśmy miejsce, w którym możesz wskazać swoją płęć i rodzaj organizacji, w której pracujesz. Jeśli wolisz nie podawać takich informacji, po prostu pozostaw puste miejsce.

Proszę dać każdemu aspektowi kursu przedstawionemu poniżej ocenę od 1 do 5, gdzie 1 oznacza minimum, a 5 maksimum. W tej skali średnia ocena wynosi 3.

Jeśli uważasz, że pytanie Cię nie dotyczy lub nie masz informacji potrzebnych do udzielenia na nie odpowiedzi, zaznacz opcję „brak odpowiedzi”.

Na każde pytanie możesz udzielić tylko jednej odpowiedzi.

Proszę wskazać:

Płeć

- Kobieta
- Mężczyzna
- Inna

Rodzaj organizacji

(Proszę wskazać tylko jedną odpowiedź. Jeśli jesteś zaangażowany w więcej niż jeden rodzaj organizacji, wybierz tę, którą reprezentujesz podczas tego działania.)

- Państwowa/publiczna instytucja
- Organizacja pozarządowa
- Instytucja szkoleniowa/akademicka
- Ministerstwo Edukacji i Nauki
- Bezrobotny
- Organizacja międzyrządowa
- Prywatne przedsiębiorstwo
- Organizacja ONZ
- Organizacja pracodawców
- Inna

I - INFORMACJE OTRZYMANE PRZED ZAJĘCIAM	1	2	3	4	5	Brak zadania/opinii
1. Czy cele, treści i metody działań były dla Ciebie jasne przed uczestnictwem w programie szkoleniowym?						
II - SPOSÓB REALIZACJI DZIAŁANIA	1	2	3	4	5	Brak zadania/opinii
Cele						
2. Czy cele działania są dla Ciebie jasne po programie szkoleniowym?						
3. Twoim zdaniem, w jakim stopniu osiągnięto cele programu szkoleniowego?						
Zawartość						
4. Biorąc pod uwagę cele kursu, jak odpowiednia była treść programu szkoleniowego?						
5. Biorąc pod uwagę Twój poziom wcześniejszej wiedzy, jak odpowiednia była treść programu						

szkoleniowego?						
6. Czy tematyka edukacji włączającej została odpowiednio włączona do programu szkoleniowego?						
Metody						
7. Czy zastosowane metody uczenia się były ogólnie odpowiednie?						
Osoby odpowiedzialne za zasoby/ trenerzy						
8. Jak oceniłbyś ogólny wkład osób zajmujących się zasobami?						
Uczestnicy						
9. Czy Twój współuczestnik przyczynił się do Twojej nauki?						
Materiały/Media						
10. Czy materiały/media wykorzystane podczas szkolenia były odpowiednie?						
Organizacja						
11. Czy powiedziałbyś, że program szkoleniowy był dobrze przygotowany?						
12. Czy organizację szkoleń nazwałbyś skuteczną?						
III - PRZYDATNOŚĆ ZAJĘĆ	1	2	3	4	5	Brak zdania/opinii
13. 13. Czy jesteś zadowolony z jakości programu szkoleniowego?						
14. 14. Jakie jest prawdopodobieństwo, że zastosujesz część tego, czego się nauczyłeś?						
15. 15. Jakie jest prawdopodobieństwo, że Twoja instytucja/pracodawca odniesie korzyści z Twojego udziału w działaniu?						

16. Czy masz jakieś sugestie do organizacji i prowadzenia szkolenia?

.....

.....

.....

Użyj poniższej tabeli, jeśli chcesz skomentować konkretne pytanie (opcjonalnie)

Numer pytania	Komentarz

Pytania związane z warsztatami

1. Jaka jest Twoja opinia na temat przydatności warsztatów budowania potencjału w ramach projektu I-AM?

.....

.....

.....

2. Konkretnie oczekiwania dotyczące dodatkowego wsparcia:

.....

.....

.....

Dziękujemy za wypełnienie tej ankiety!

Aneks III

SAMOCENA PRZED I PO SZKOLENIU

SAMOCENA NA WEJŚCIU

Celem ankiety ewaluacyjnej jest ocena skuteczności szkolenia, w którym uczestniczysz. Aby nam pomóc, uprzejmie prosimy o wypełnienie formularza samooceny. Pod koniec szkolenia zostaniesz poproszony o wypełnienie tego samego formularza oceny w celach porównawczych.

Twoje odpowiedzi na wszystkie pytania są anonimowe. Jednak, abyśmy mogli pogrupować Twoje formularze oceny, zachowując Twoją anonimowość, chcielibyśmy, abyś utworzył kod i używał go na każdym formularzu.

Aby stworzyć swój osobisty, poufny kod ewaluacyjny, napisz: Pierwsza litera miejscowości, w której się urodziłeś:

1. Pierwsza litera nazwy miasta lub wsi, w której się urodziłeś:

.....

2. Pierwsza litera imienia twojej matki:

.....

3. Data urodzenia (DDMM bez roku):

.....

Na przykład uczestnik urodzony w Budapeszcie 14/071960 z matką o imieniu Maria miałby kod B-M-1407.

Pozycje na następnym arkuszu obejmują główne treści sesji szkoleniowych. Jeśli nie znasz odpowiedzi na pytanie, pozostaw to pole puste. Celem tego kwestionariusza nie jest przetestowanie Ciebie, ale ocena naszej skuteczności w zapewnianiu wysokiej jakości szkoleń.

1. Dane demograficzne

Please provide some general information about yourself

1. Płeć

1.1. Mężczyzna

1.2. Kobieta

1.3. Inna

1.4. Wolę nie mówić

2. Wiek

3. Zawód

3.1. Pedagog

3.2. Terapeuta zajęciowy

3.3. Fizjoterapeuta

3.4. Psycholog

3.5. Pielęgniarka szkolna

3.6. Pracownik socjalny

3.7. Pedagog specjalny

3.8. Terapeuta integracji sensorycznej

3.9. Logopeda

3.10. Nauczyciel

3.11. Inny

4. Miejsce pracy

4.1. Publiczna szkoła ogólnodostępna

4.2. Szkoła prywatna

4.3. Szkoła specjalna

4.4. Inna

5. Staż pracy z dziećmi:

2. Uczucia

Włączanie dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i niepełnosprawnością do szkół ogólnodostępnych sprawia, że czuję się:

W skali od 1 do 7 podaj liczbę, która najlepiej opisuje Twoje odczucia związane z włączeniem								
Niekomfortowo	1	2	3	4	5	6	7	Komfortowo
Źle	1	2	3	4	5	6	7	Dobrze
Niepewnie	1	2	3	4	5	6	7	Pewnie
Pesymistycznie	1	2	3	4	5	6	7	Optymistycznie nastawiony
Zmartwiony	1	2	3	4	5	6	7	Pewny siebie
Niezainterosowany	1	2	3	4	5	6	7	Zainteresowany
Nieszczęśliwy	1	2	3	4	5	6	7	Szczęśliwy

3. Opinions and attitudes about Inclusion

Przeczytaj poniższe stwierdzenia, które dotyczą Twoich opinii, postaw i intencji dotyczących integracji.

W skali od 1 do 5 wskaż swoją zgodę lub niezgodność z każdym stwierdzeniem, wybierając liczbę, która najlepiej odzwierciedla Twoją opinię						
1= Zdecydowanie się nie zgadzam	2= Nie zgadzam się	3=Niezdecydowany	4= Zgadzam się	5 = Zdecydowanie się zgadzam		
1	Potrzeby uczniów ze SPE są najlepiej zaspokajane, gdy uczęszczają na zajęcia z grupą uczniów zdrowych/tylko z uczniami z niepełnosprawnościami	1	2	3	4	5
2	Potrzeby uczniów z niepełnosprawnościami są najlepiej zaspokajane, gdy uczęszczają do szkół ogólnodostępnych	1	2	3	4	5
3	Uczestnictwo w zwykłej klasie będzie promować rozwój szkolny dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	1	2	3	4	5

4	Włączenie oferuje mieszaną interakcję w grupie, która sprzyja zrozumieniu i akceptacji różnic.	1	2	3	4	5
5	Zajęcia wspomagające naukę tylko z uczniami z niepełnosprawnościami mają negatywny wpływ na rozwój społeczny i emocjonalny ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	1	2	3	4	5
6	Kontakt, jaki dzieci bez SPE mają z dziećmi ze SPE, może być szkodliwy.	1	2	3	4	5
7	Włączenie dziecka ze SPE do klasy ogólnodostępnej przyczyni się do jego/jej rozwoju.	1	2	3	4	5
8	Włączenie dzieci ze SPE do zwykłych klas może być korzystne dla uczniów bez SPE.	1	2	3	4	5
9	Uczniowie ze SPE powinni mieć możliwość uczestniczenia w ogólnodostępnych klasach, jeśli to możliwe.	1	2	3	4	5
10	Uczniowie z niepełnosprawnościami powinni mieć możliwość uczestniczenia w ogólnodostępnych klasach, tam gdzie to możliwe.	1	2	3	4	5
11	Obecność uczniów z niepełnosprawnościami będzie sprzyjać akceptacji różnic ze strony uczniów pełnosprawnych.	1	2	3	4	5
12	Adaptacja materiałów edukacyjnych, metod nauczania i oceniania mają kluczowe znaczenie w edukacji włączającej	1	2	3	4	5
13	Popieram pomysł włączenia dzieci z niepełnosprawnościami do mojej klasy.	1	2	3	4	5

4. Wiedza

MODUŁ 1: WŁĄCZANIE – PODSTAWOWE INFORMACJE

Podstawowa wiedza na temat aspektów inkluzji

W skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza słabe, a 5 silne, zaznacz, na jakim poziomie oceniasz swoją wiedzę i zdolności w zakresie:					
	1	2	3	4	5
	Słaby				Mocny
1. Rozumiem takie terminy, jak: inkluzja, edukacja włączająca, integracja, segregacja, separacja, wykluczenie, różnorodność.					
2. Potrafię odróżnić inkluzję od integracji.					
3. „Włączanie” rozumiem jako ostateczny cel współczesnej edukacji w odniesieniu do podstawowego prawa do edukacji dla wszystkich.					
4. Doceniam korzyści płynące z edukacji włączającej dla dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz bez takich potrzeb.					
5. Mam świadomość sposobów, które mają na celu promowanie etosu całej szkoły, zgodnego z zasadami integracji.					
6. Rozumiem znaczenie roli nauczycieli, dyrektorów szkół i innych członków personelu szkolnego w promowaniu praktyk włączających w szkołach.					
7. Jestem świadomy obecnej polityki i praktyk integracyjnych w moim kraju.					

W poniższej tabeli określ, czy 10 stwierdzeń związanych z włączeniem, różnorodnością i edukacją włączającą jest prawdziwych czy fałszywych.

		Prawda	Fałsz
1.	Wielokulturowość i różnorodność są używane jako synonimy, ponieważ terminy te mają to samo znaczenie.		
2.	Jednym z najważniejszych warunków powodzenia edukacji włączającej jest pielęgnowanie środowiska akceptacji i doceniania różnorodności.		
3.	Różnorodność i włączanie to terminy, których można używać zamiennie.		
4.	Różnorodność jest definiowana głównie przez cechy rasy i płci.		
5.	Włączanie można zdefiniować jako integrację dzieci ze SPE w warunkach ogólnodostępnych.		
6.	W edukacji włączającej dzieci nie muszą mieć tych samych celów edukacyjnych, aby uczyć się razem w zwykłych klasach.		
7.	Dzieci ze SPE odnoszą większe korzyści, uczęszczając do placówki z dziećmi o podobnych cechach, zdolnościach i potrzebach.		
8.	To make our school diverse and inclusive, we should start from the top of the school management.		
9.	Aby nasza szkoła była różnorodna i inkluzywna powinniśmy zacząć od najwyższego kierownictwa szkoły.		
10.	W edukacji włączającej ważne jest, aby patrzeć na to, co dzieci są w stanie zrobić, a nie na to, co mogą zrobić.		

MODUŁ 2.

POTRZEBY ROZWOJOWE DZIECI Z SPECJANymi POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

W skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza słabe, a 5 silne, na jakim poziomie oceniasz swoją wiedzę i zdolności w zakresie:

W skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza słabe, a 5 silne, zaznacz, na jakim poziomie oceniasz swoją wiedzę i zdolności w zakresie:					
	1	2	3	4	5
	Słaby				Mocny
Rozumiem znaczenie rozwijania osobowości dziecka.					
Potrafię opisać najważniejsze kompetencje dziecka ukształtowane w procesie edukacji.					
Rozumiem warunki, jakie muszą być spełnione, aby dziecko prawidłowo rozwijało w szkole poczucie kompetencji.					
Potrafię odróżnić niewłaściwe zachowania od zachowań, których celem zaspokojenie potrzeby uznania.					
Znam sposoby wychowania dziecka w taki sposób, aby przetrzymało kolejne kryzysy rozwojowe.					
Rozumiem, jak ważne jest tworzenie wspierającej relacji między nauczycielem a uczniem.					
Mam świadomość, jak ważne są kompetencje nabyte z wcześniejszych okresów rozwojowych.					

Określ, czy 7 stwierdzeń związanych z rozwojem dziecka jest prawdziwych czy fałszywych			
		Prawda	Fałsz
1.	. Teoria E. Ericksona jest jedyną teorią opisującą rozwój kompetencji osobowościowych dziecka.		
2.	W teorii E. Eriksona nie ma znaczenia, kiedy dziecko osiąga określone kompetencje.		
3.	E. Erikson uważał, że tylko rodzice mają wpływ na rozwój kompetencji psychospołecznych dziecka.		
4.	According to E. Erikson, the preschool age is the most important period of development.		
5.	Według E. Eriksona najważniejszy okres rozwoju to wiek przedszkolny.		
6.	E. Erikson zaleca segregacyjny model edukacji.		
7.	Model E. Eriksona nie ma zastosowania w edukacji włączającej.		

MODUŁ 3.

OBSERWACJA JAKO SPOSÓB ZBIERANIA INFORMACJI O SPECJALNYCH POTRZEBACH UCZNIÓW

W skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza słabe, a 5 silne, na jakim poziomie oceniasz swoją wiedzę i zdolności w zakresie::

	1	2	3	4	5
	Słaby				Mocny
Rozumiem wagę obserwacji jako techniki rozpoznawania potrzeb, trudności i mocnych stron dzieci.					
Znam warunki, które muszą być spełnione, aby prowadzić rzetelną i dokładną obserwację.					
Potrafię opisać błędy poznawcze, które należy brać pod uwagę podczas obserwacji dzieci.					
Mam świadomość mocnych i słabych stron obserwacji jako techniki przydatnej w pracy w zróżnicowanej grupie.					
Znam sposoby na doskonalenie własnych umiejętności obserwacyjnych.					
Wiem na co zwracać uwagę obserwując dziecko zw SPE i dlaczego.					
Mam świadomość potrzeby ciągłego doskonalenia swoich umiejętności obserwacyjnych.					

Określ, czy 7 stwierdzeń związanych z obserwacją jest prawdziwych czy fałszywych:

		Prawda	Fałsz
1.	Rzetelna i dokładna obserwacja jest obiektywna i celowa.		
2.	Słabość obserwatora może objawiać się tendencją do selektywnego skupiania uwagi na wydarzeniach, które są dla niego szczególnie ważne.		
3.	Efekt halo sprawia, że jeśli nie lubimy dziecka, przypisujemy mu negatywne cechy.		
4.	Obserwacja uczestnicząca jest jedną z form obserwacji pośrednich.		
5.	Nauczyciel nie może prowadzić aktywnej obserwacji w środowisku szkolnym.		
6.	Aby uzyskać jak najwięcej informacji, warto obserwować dziecko podczas różnych czynności.		
7.	Obserwacja dziecka w grupie rówieśniczej nie jest źródłem informacji o tym, jak dziecko przejawia objawy trudności związanych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.		

MODUŁ 4:

PRACA W GRUPIE ZRÓŻNICOWANEJ

W skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza słabe, a 5 silne, na jakim poziomie oceniasz swoją wiedzę i zdolności w zakresie:					
	1	2	3	4	5
	Słaby				Mocny
Rozumiem znaczenie współpracy interdyscyplinarnej w szkole jako środka edukacji włączającej.					
Potrafię opisać zalety i wady współpracy interdyscyplinarnej.					
Rozumiem warunki, które należy spełnić, aby osiągnąć efektywną współpracę interdyscyplinarną.					
Potrafię rozróżnić dwa rodzaje empirycznych interwencji.					
Jestem świadomy sposobów mających na celu podniesienie świadomości w społeczności edukacyjnej.					
Rozumiem, jak ważne jest tworzenie grup w szkole.					
Zdaję sobie sprawę z wagi kryteriów tworzenia grupy oraz warunków i umiejętności każdego prowadzącego grupę.					

Określ, czy 7 stwierdzeń związanych z pracą w zróżnicowanej grupie jest prawdziwych czy fałszywych.

		Prawda	Fałsz
1.	Podstawową zasadą podejścia interdyscyplinarnego jest przekonanie, że nikt nie może osiągnąć pełnych rezultatów pracując samodzielnie.		
2.	Konieczność współpracy interdyscyplinarnej nie znajduje odzwierciedlenia w prawie międzynarodowym.		
3.	Jest wiele wyzwań i warunków dla udanej współpracy interdyscyplinarnej.		
4.	Podnoszenie świadomości poprzez informowanie uczniów jest jedynym sposobem zapobiegania wyłączenia dzieci ze SPE.		
5.	Tworzenie grup klasowych wspierających inkluzję jest ważnym narzędziem, ponieważ promuje empatię.		
6.	Przed utworzeniem grupy należy wziąć pod uwagę wiele czynników.		
7.	W grupie wspierającej inkluzję wykonywane są tylko ćwiczenia animacyjne.		

MODUŁ5:

INTELIGENCJA EMOCJONALNA I KOMUNIKACJA NAUCZYCIELI I UCZNIÓW

W skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza słabe, a 5 silne, na jakim poziomie oceniasz swoją wiedzę i zdolności w zakresie:

	1	2	3	4	5
	Słaby				Mocny
Rozumiem znaczenie inteligencji emocjonalnej w środowisku edukacyjnym.					
Potrafię opisać wpływ wysokiego poziomu inteligencji emocjonalnej nauczycieli na dzieci ze SPE.					
Rozumiem warunki, które należy spełnić, aby osiągnąć efektywną komunikację interpersonalną.					
Rozumiem znaczenie umiejętności komunikacyjnych w społeczności edukacyjnej.					
Jestem świadomy sposobów na poprawę własnych umiejętności komunikacyjnych.					
Rozumiem znaczenie skutecznych umiejętności komunikacyjnych w funkcjonowaniu dzieci ze SPE.					
Mam świadomość potrzeby doskonalenia swojej inteligencji emocjonalnej i umiejętności komunikacyjnych.					

Określ, czy 7 stwierdzeń związanych z inteligencją emocjonalną i umiejętnościami komunikacyjnymi jest prawdziwych czy fałszywych.

		Prawda	Fałsz
1.	Na każdym etapie życia można poprawić inteligencję emocjonalną.		
2.	Ważna jest zarówno komunikacja werbalna, jak i niewerbalna.		
3.	Komunikacja interpersonalna ma istotny wpływ na pracę z uczniami ze SPE.		
4.	Na każdym etapie życia można doskonalić komunikację interpersonalną.		
5.	Inteligencja emocjonalna uczniów ze SPE jest zawsze bardzo niska.		
6.	Istnieje ogromna potrzeba pomocy uczniom w rozwijaniu umiejętności komunikacji interpersonalnej.		
7.	Każdego dnia w szkole można poprawić komunikację interpersonalną uczniów, a także inteligencję emocjonalną.		

Dziękuję za czas i udział w ankiecie ewaluacyjnej.

Annex IV

Ćwiczenia- Iodołamacze do zastosowania podczas warsztatów online

Ćwiczenie 1: Rozejrzyj się

Autorstwo: Thiagi Group

Liczba uczestników:

6 - 105 +

Otp myśl przewodnia tego zadania: Musisz oduczyć się czegoś starego, aby nauczyć się czegoś nowego. Zaletą tej krótkiej czynności jest to, że nie potrzebujesz żadnych zapasów ani sprzętu.

Cel:

Doświadczyć problemów związanych z oduczeniem się wcześniejszych skojarzeń.

Instrukcje:

Opowiedz uczestnikom. Poproś wszystkich uczestników o powstanie. Powiedz im, że zamierzasz udzielić im instrukcji, w którym kierunku mają patrzeć. Muszą odwrócić głowę (tylko głowę, nie ciało) i spojrzeć we właściwym kierunku.

Wyjaśnij szczegóły. Kiedy powiesz „w górę”, uczestnicy powinni przechylić głowę i spojrzeć na sufit (lub niebo). Kiedy powiesz „Do dołu”, uczestnicy powinni opuścić głowę i spojrzeć na podłogę (lub na stopy). Kiedy powiesz „w lewo”, uczestnicy powinni obrócić głowy w lewo. Kiedy powiesz „Prawo”, uczestnicy powinni obrócić głowy w prawo.

Daj wskazówki. Wypowiedz słowa w górę, w dół, w lewo i w prawo w losowej kolejności i zachęć uczestników do wykonania twoich instrukcji. Kontynuuj udzielanie wskazówek w dość szybkim tempie.

Zmień znaczenie słów. Po około minucie powiedz uczestnikom, że zamierzasz dokonać zmiany. Od teraz góra będzie oznaczać dół i odwrotnie. Tak więc, kiedy mówisz „w dół”, uczestnicy powinni patrzeć w sufit. Podobnie, gdy powiesz „w górę”, uczestnicy powinni spojrzeć w dół na swoje stopy. Wyjaśnij, że znaczenie słów lewo i prawo pozostaje takie samo. Wywołaj cztery kierunki w losowej kolejności i poproś uczestników, aby postępowali zgodnie z instrukcjami. Przypomnij im jednak, że muszą zapamiętać nowe znaczenie słów góra i dół. Zobaczysz wiele „błędów” i dużo zawstydzonego śmiechu.

Zakończ sesję. Po około minucie ogłoś koniec ćwiczenia.

Podsumowanie: Zapytaj uczestników, jak trudno było postępować zgodnie z instrukcjami, gdy znaczenie słów zostało zmienione. Poproś ich, aby omówili podobne doświadczenia, które mogli mieć w prawdziwym życiu.

Zwróć uwagę:

Trudno jest nauczyć się nowych pojęć bez oduczenia się niektórych starych.

Stary sposób robienia rzeczy koliduje z nauką nowych procedur.

Wskazówki dotyczące prowadzenia tej działalności online:

Prosta czynność do przeprowadzenia online — o ile wszyscy są przed kamerą internetową i są obecni w narzędziu do wideokonferencji, to jest prowadzone w bardzo podobny sposób, jak warsztaty na żywo!

Najlepiej mieć włączony widok galerii dla wszystkich uczestników, aby każdy mógł zobaczyć wszystkich podczas tego ćwiczenia.

 Źródło: Grupa Thiagi

Ćwiczenie 2: Wstań, jeśli...

Autorstwo: IAF Admin for IAF Library.

Liczba uczestników:

2 - 25

Cel: przełamywanie barier, rozgrzewka

Materiały:

- podczas korzystania online: uczestnicy będą potrzebować kamery wideo, pracy z funkcją włączania/wyłączania wideo
- podczas korzystania z Internetu: alternatywnie można użyć podniesienia ręki, aby zaznaczyć „tak” jako odpowiedź

Instrukcje

Przed ćwiczeniem:

- Liczba uczestników: 5-25
- Typy uczestników: Ta metoda ma zastosowanie do wszystkich typów uczestników, ale ważne jest, aby nie dyskryminować płci i kultury.
- Idealne warunki: Uczestnicy warsztatów cieszą się z możliwości opowiedzenia czegoś o sobie i są szczerzy.
- Wymagana praca wstępna: Facylitator musi przygotować listę pytań przed warsztatami.
- Typ relacji facylitator-klient: Współpraca
- Dopasowanie osobowości facylitatora: żartobliwy, kreatywny
- Poziom trudności ułatwienia (do usunięcia podczas przeglądu): Nie są wymagane żadne szczególne umiejętności

W trakcie ćwiczenia:

1. Przed warsztatem prowadzący przygotowuje listę pytań, na które można odpowiedzieć tylko tak lub nie. Te pytania powinny zaczynać się od „Czy kiedykolwiek...?” lub „Wstań, jeśli...”.

Na przykład:

- 1. Czy byłeś kiedyś w Azji?
  - 2. Czy kiedykolwiek jeździłeś konno?
  - 3. Czy kiedykolwiek skakałeś na bungee?
2. Prowadzący odczytuje kolejno pytania lub stwierdzenia. Przy każdym stwierdzeniu uczestnicy wstają, jeśli mogliby na nie odpowiedzieć twierdząco.

Wskazówki dotyczące pracy online:

Upewnij się, że uczestnicy są wyposażeni w kamerę i mogą zarządzać swoim wideo w wirtualnym pokoju konferencyjnym. Można to zrobić na dwa sposoby.

Pierwsza opcja dla mniejszych grup, tj. do liczby kciuków wideo, które mieszczą się na jednym ekranie: poproś osoby o rozpoczęcie ich wideo. Jeśli ich odpowiedź na pytanie brzmi „tak”, poproś, aby wstali. Może to być fizyczny energetyzator podczas sesji.

Druga opcja, np. jako rozgrzewka: Zaczynaj od poproszenia wszystkich o zatrzymanie aparatu. Następnie zadaj jedno pytanie, a wszyscy, którzy odpowiedzą twierdząco, uruchomią swoje aparaty. Następnie poproś wszystkich o zatrzymanie filmu i przejście do następnego pytania w ten sam sposób.

Ustawienie powiększenia: najlepsze wyniki uzyskuje się przy użyciu ustawienia wideo „Ukryj uczestników innych niż wideo”

Po ćwiczeniu

Oczekiwane efekty: Członkowie grupy poznają się w zabawny i rozrywkowy sposób.

Potencjalne pułapki: Uczestnicy czują się onieśmieleni lub urażeni pytaniem.

Jak ocenia się sukces: Grupa jest zaangażowana w ćwiczenie i lubi brać w nim udział.

Tłó

Aneks V

Moduł 1.

Inkluzja - 5 godzin (orientacyjny czas)

Cele ogólne	Sekcja	Temat	Aktywność dydaktyczna (z sugerowanym czasem)	Zasoby
Po ukończeniu tej części modułu będziesz: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Świadomy wagi modułu. ✓ Poinformowany o celach modułu. ✓ Świadomy zawartości modułu. ✓ Potrafił zdefiniować i zrozumieć kilka terminów, takich jak inkluzja, edukacja włączająca, integracja, segregacja, separacja, wykluczenie. ✓ Potrafił odróżnić inkluzję od integracji.	1. Wstęp: Znaczenie i cele modułu	<ul style="list-style-type: none"> • Treści i korzyści płynące z ukończenia modułu • Cele modułu	Dyskusja w grupach; indywidualna praca (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Flip chart do pracy w grupach • Tablica • Kartki • Mazaki
			Wykład (15 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Projektor • Prezentacja w Power point
	2. Podstawy	<ul style="list-style-type: none"> • Czym jest włączanie? • Włączanie do edukacji • Warunki: wykluczenie, segregacja, integracja, włączanie • Różnice między „integracją” a „włączaniem” • Korzyści z włączania	Dyskusja w małych grupach Ćwiczenia 1, 2, 3, 10 (5 min x 4); refleksje (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Flip chart do pracy w grupach • Tablica • Kartki • Mazaki
			Wykład (60 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Projektor • Prezentacja w Power point

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Potrafił przeanalizować sposoby propagowania ogólnoszkolnego etosu zgodnego z zasadami inkluzji. ✓ Potrafił uwzględnić rolę rodziców, pracowników szkoły w procesie rozwoju dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. ✓ Potrafił zdefiniować „różnorodność”, zidentyfikować przykłady różnorodności i powiązać ze sprawiedliwością i włączeniem w kontekście edukacyjnym. ✓ Potrafił zrozumieć „włączenie” jako ostateczny cel współczesnej edukacji w odniesieniu do podstawowego prawa do edukacji dla wszystkich. ✓ Potrafił wyodrębnić i ocenić sposoby promowania etosu szkoły zgodne z zasadami włączania. ✓ Świadomy podstaw polityki i praktyk włączania w kraju. ✓ Możliwości krytycznego przeglądu obecnej polityki i praktyk integracyjnych w kraju. ✓ Potrafił zastanowić się i ponownie rozważyć swoje obecne praktyki, aby dostosować 	3. Inkluzja i interesariusze	<ul style="list-style-type: none"> • Rodzice • Nauczyciele i inni pracownicy Szkoły • Kierownictwo szkoły 	<p>Wykład (15 min)</p> <p>Dyskusja w małych grupach Ćwiczenie 11 Refleksje (20 min)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Projektor • Prezentacja w Power point • Flip chart do pracy w grupach • Tablica • Kartki • Mazaki 	
	4. Włączania, różnorodność i prawa	<ul style="list-style-type: none"> • Inclusion and diversity • Inkluzja a prawa dziecka 	<p>Wykład (20 min)</p> <p>Dyskusja w małych grupach Ćwiczenia 7, 8, 9 (10 min x 3) Refleksje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Projektor • Prezentacja w Power point • Flip chart do pracy w grupach • Tablica • Kartki • Mazaki 	
	5. Inkluzja w praktyce	<ul style="list-style-type: none"> • Promowanie etosu szkoły włączającej 	<p>Wykład (10 min)</p> <p>Dyskusja w małych grupach, Ćwiczenie 6 Refleksje (25 min)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Projektor • Prezentacja w Power point • Flip chart do pracy w grupach • Tablica • Kartki • Mazaki 	
	6. Kontekst lokalny	<ul style="list-style-type: none"> • Edukacja włączająca na Cyprze, w Polsce, na Węgrzech i w Grecji 	<p>Wykład (20 min)</p> <p>Dyskusja w małych grupach Ćwiczenie 4,5 (20 min x 2) Refleksje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Projektor • Prezentacja w Power point • do pracy w grupach • Tablica • Kartki • Mazaki 	

<p>się do zasad skutecznej edukacji włączającej.</p> <p>✓</p>	<p>7. Podsumowanie i samoocena po szkoleniu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Test sprawdzający zdobyte umiejętności	<p>Indywidualna praca (20 min)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ulotki z ćwiczeniami „testuj siebie” (w przypadku szkolenia konwencjonalnego) • Dokumenty Word do wysłania uczestnikom (w przypadku szkolenia online)
---	--	--	--	---

Moduł 2.

Potrzeby rozwojowe dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi 5 godzin (orientacyjny czas)

Cele ogólne	Sekcja	Temat	Aktywność dydaktyczna (z sugerowanym czasem)	Zasoby
<p>Po ukończeniu tej części modułu będziesz:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Świadomy wagi modułu. ✓ Poinformowany o celach modułu. ✓ Świadomy zawartości modułu. ✓ Potrafił zdefiniować i zrozumieć kilka terminów, takich jak: rozwój, etapy rozwoju, zaburzenia rozwojowe. ✓ Potrafił odróżnić prawidłowy rozwój od zaburzonego rozwoju. ✓ Potrafił zdefiniować kryzysy rozwojowe. ✓ Potrafił zdefiniować trudności w rozwoju. ✓ Ικανοί να γνωρίζουν τις πιθανές δυσκολίες στην ανάπτυξη των παιδιών με ΕΕΑ και αναπηρίες 	1. Wstęp: Znaczenie i cele modułu	<ul style="list-style-type: none"> • Treści i korzyści płynące z ukończenia modułu • Cele modułu 	<p>Dyskusja w całej grupie na temat oczekiwań i małych grupkach</p> <p>Indywidualna praca (20 min)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Flip chart do pracy w grupach • Tablica • Kartki • Mazaki
	2. Podstawy	<ul style="list-style-type: none"> • Potrzeby rozwojowe dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi • Psychologiczne mechanizmy kształtowania się osobowości dziecka 	Wykład (15 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Projektor • Prezentacja w Power point
			<p>Dyskusja w małych grupach</p> <p>Ćwiczenia 1, 2, 4 (15 min na każde ćwiczenie)</p> <p>Refleksje (20 min)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Flip chart do pracy w grupach • Tablica • Kartki • Mazaki
			Wykład (90 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Projektor • Prezentacja w Power point
	3. Podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • Kryzysy rozwojowe • Trudności w rozwoju 	Wykład (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Projektor • Prezentacja w Power point

			Praca indywidualna (20min)	<ul style="list-style-type: none"> • Flip chart do pracy w grupach • Tablica • Kartk • Mazaki
	4. Podsumowanie i samoocena po szkoleniu	<ul style="list-style-type: none"> • Test sprawdzający zdobyte umiejętności	Praca indywidualna (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ulotki z ćwiczeniami „testuj siebie” (w przypadku szkolenia konwencjonalnego) • Dokumenty Word do wysłania uczestnikom (w przypadku szkolenia online)

Moduł 3.

Obserwacja jako sposób zbierania informacji o specjalnych potrzebach uczniów – 5 godzin (orientacyjny czas)

Cele ogólne	Sekcja	Temat	Aktywność dydaktyczna (z sugerowanym czasem)	Zasoby	
<p>Po ukończeniu tej części modułu będziesz:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Świadomy wagi modułu. ✓ Poinformowany o celach modułu. ✓ Świadomy zawartości modułu. ✓ Świadomy roli obserwacji w pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. ✓ Świadomy obserwacji w pracy nauczyciela. <p>Służyć temu będą:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Przedstawienie podstawowych zagadnień definicyjnych i typologii obserwacji. ✓ Omówienie ograniczeń obserwacji jako metody badawczej. ✓ Proponowanie wskazówek ułatwiających obserwację jako metody pracy ze zróżnicowaną grupą. 	1. Wstęp: Znaczenie i cele modułu	<ul style="list-style-type: none"> • Treści i korzyści płynące z ukończenia modułu • Cele modułu 	<p>Dyskusja w całej grupie na temat oczekiwań i małych grupkach Indywidualna praca (20 min)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Flip chart do pracy w grupach • Tablica • Kartki • Mazaki 	
				Wykład (60 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Projektor • Prezentacja w Power point
		2. Potrzeby rozwojowe uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	<ul style="list-style-type: none"> • Przedstawienie podstawowych zagadnień definicyjnych i typologii obserwacji • Omówienie ograniczeń obserwacji jako metody badawczej. • Proponowanie wskazówek ułatwiających obserwację jako metody pracy ze zróżnicowaną grupą 	<p>Dyskusja w małych grupkach Ćwiczenia 1, 2, 3 (15 min na każde) Refleksje (20 min)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Flip chart do pracy w grupach • Tablica • Kartki • Mazaki
				Wykład (90 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Projektor • Prezentacja w Power point
		3. Obserwacja w pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	<ul style="list-style-type: none"> • Rola obserwacji w pracy z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi 	<p>Wykład (60 min) Dyskusja w małych grupkach (45 min) Refleksje (20 min)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Projektor • Prezentacja w Power point

			Indywidualna praca (20min)	<ul style="list-style-type: none"> • Flip chart do pracy w grupach • Tablica • Kartki • Mazaki
	4. Podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • Rola obserwacji w pracy nauczyciela	Dyskusja w małych grupach Ćwiczenia 5,6 (15 min na każde) Refleksje (20 min)	
	5. Podsumowanie I samoocena po szkoleniu	<ul style="list-style-type: none"> • Test sprawdzający zdobyte umiejętności	Praca indywidualna (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ulotki z ćwiczeniami „testuj siebie” (w przypadku szkolenia konwencjonalnego) • Dokumenty Word do wysłania uczestnikom (w przypadku szkolenia online)

Moduł 4

Praca w grupie zróżnicowanej - 5 godzin (orientacyjny czas)

Cele ogólne	Sekcja	Temat	Aktywność dydaktyczna (z sugerowanym czasem)	Zasoby
Po ukończeniu tej części modułu będziesz: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Świadomy wagi modułu. ✓ Poinformowany o celach modułu. ✓ Świadomy zawartości modułu.	1. Co jest istotne w module?	<ul style="list-style-type: none"> • Podnoszenie świadomości i propagowanie wiedzy na temat umiejętności komunikacyjnych potrzebnych w pracy w grupie zróżnicowanej	Dyskusja w małych grupach na temat: a) oczekiwań i korzyści b) celów modułu (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Tablica • Padlet

<ul style="list-style-type: none"> ✓ Potrafił wyjaśnić znaczenie i cel modułu w efektywnej pracy w kontekście szkoły włączającej. ✓ Potrafił uświadomić sobie, że do pracy w edukacji włączającej niezbędne są odpowiednie narzędzia i umiejętności. ✓ Potrafił zrozumieć znaczenie pracy grupowej w promowaniu włączenia w środowisku edukacyjnym. ✓ Potrafił zdefiniować i zrozumieć kilka terminów, takich jak współpraca interdyscyplinarna, grupa animacyjna. ✓ Potrafił rozróżnić i zdefiniować zalety współpracy interdyscyplinarnej. ✓ Potrafił rozróżnić dwa rodzaje interwencji empirycznych (podnoszenie świadomości i prewencja wtórna poprzez grupy empiryczne). ✓ Potrafił organizować i wdrażać programy uświadamiające z odpowiednim materiałem. ✓ Potrafił realizować kryteria tworzenia grup stosujących współpracę interdyscyplinarną.		<ul style="list-style-type: none"> • Podkreślanie znaczenia współpracy interdyscyplinarnej w kontekście szkolnym jako środka do edukacji włączającej	Wykład (10 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentacja Power point
	2. Jak moduł może mi pomóc?	<ul style="list-style-type: none"> • Uzyskanie i opanowanie odpowiednich narzędzi do efektywnej pracy w kontekście szkoły włączającej	Dyskusja w małych grupach na temat: a) oczekiwań i korzyści b) celów modułu (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Platforma on-line
	3. Co powinienem wiedzieć?	<ul style="list-style-type: none"> • Podstawowa wiedza o: • WPROWADZENIE DO WSPÓŁPRACY INTERDYSCYPLINARNEJ • RODZAJE PROFILAKTYKI W SZKOŁACH OGÓLNODOSTĘPNYCH •	<u>Wykład na temat:</u> a) Współpraca interdyscyplinarna (30 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentacja Powerpoint • Udostępnianie filmów • czat grupowy • Korzystanie z platform on-line
	4.		Dyskusja w małych grupach (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Platforma on-line
			<u>Wykład na temat:</u> b) rodzaje profilaktyki w szkołach (30 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentacja Powerpoint • Udostępnianie filmów • czat grupowy • Korzystanie z platform on-line
			<u>Ćwiczenia:</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Platforma on-line

<p>✓ Potrafił wyartykułować korzyści płynące z grup empirycznych z nauczycielami, innymi specjalistami i uczniami z i bez specjalnych potrzeb edukacyjnych.</p> <p>✓ Potrafił sprawdzić swoją wiedzę we współpracy interdyscyplinarnej i profilaktyce.</p>			<p>Dyskusja w małych i całych grupach na temat rodzajów interwencji (20 min)</p>	
	5. Co mogę zrobić?	<ul style="list-style-type: none"> Przykładowe ćwiczenia i materiały 	<p>Wykład (15 min) Prezentacja i aktywności (15 min)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Prezentacja Powerpoint Udostępnianie filmów czat grupowy Korzystanie z platform on-line
			<p>Dyskusja w małych grupach Ćwiczenie 7 (20 min)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Platforma on-line
	6. Sprawdź siebie	<ul style="list-style-type: none"> Sprawdź się, sprawdzając swoją wiedzę, quiz, pytania wielokrotnego wyboru i/lub pytania otwarte, informacje zwrotne od uczestników 	<p>Podsumowanie tematu (10min)</p> <p>Praca w grupach: Sugestie i burza mózgów na temat materiałów edukacyjnych (20 min)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Prezentacja Power point Platforma on-line

Moduł 5

INTELIGENCJA EMOCJONALNA I UMIEJĘTNOŚCI KOMUNIKACYJNE NAUCZYCIELI I UCZNIÓW – 5 godzin

Cele ogólne	Sekcja	Temat	Aktywność dydaktyczna (z sugerowanym czasem)	Zasoby
<p>Po ukończeniu tej części modułu będziesz:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Świadomy znaczenia inteligencji emocjonalnej i umiejętności komunikacyjnych. ✓ Świadomy, czym jest inteligencja emocjonalna, od czego zależy i jaki ma wpływ na psychospołeczne funkcjonowanie jednostki. ✓ Świadomy, jaką rolę odgrywa nauczyciel/specjalista/personel szkoły w rozwijaniu inteligencji emocjonalnej i umiejętności komunikacyjnych uczniów ze SPE i bez SPE. ✓ Świadomy, dlaczego inteligencja emocjonalna i skuteczna komunikacja są ważne w edukacji włączającej; ✓ Potrafi poprawić swoje umiejętności komunikacyjne i rozwinąć inteligencję emocjonalną.	1. Odprawa: Znaczenie i cele modułu	<ul style="list-style-type: none"> • Treści i korzyści płynące z ukończenia modułu • Cele modułu	Dyskusje w małych grupach i dużej grupie na temat oczekiwań i korzyści oraz praca indywidualna (10 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Flip chart do pracy w grupach/laptop do pracy online • Tablica • Kartki • Mazaki
	2. Inteligencja emocjonalna – informacje ogólne	<ul style="list-style-type: none"> • Definicja inteligencji emocjonalnej z przykładami • Przydatność inteligencji emocjonalnej nauczyciela w procesie kształcenia ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	Wykład (10 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Projector, tablica, • Prezentacja powerpoint
			Wykład (40 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Projector, tablica, • Prezentacja powerpoint
	3. Komunikacja interpersonalna – informacje ogólne	<ul style="list-style-type: none"> • Podstawowe definicje dotyczące komunikacji werbalnej i niewerbalne • Rola efektywnej komunikacji interpersonalnej nauczyciela w procesie kształcenia ucznia ze	Wykład(40 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Projector, tablica, • Prezentacja powerpoint
			Dyskusje w małych grupach i dużej grupie dotyczące ćwiczeń (20min)	<ul style="list-style-type: none"> • Flip chart do pracy w grupach/laptop do pracy online • Tablica
	Praca własna, indywidualna (40min)			

		specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.		<ul style="list-style-type: none"> • Kartki • Mazaki
	4. Ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • 5 różnych ćwiczeń zwiększających świadomość i umiejętności trenerów w zakresie inteligencji emocjonalnej i komunikacji interpersonalnej.	Praca w dużej grupie lub w małych grupach (zgodnie z instrukcjami w ćwiczeniach) (120min)	<ul style="list-style-type: none"> • Flip chart do pracy w grupach/laptop do pracy online • Tablica • Kartki • Mazaki
	5. Podsumowanie i samoocena po szkoleniu	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawdź siebie	Praca indywidualna/Praca domowa (20 min)	<ul style="list-style-type: none"> • Ulotki z ćwiczeniami „testuj siebie” (w przypadku szkolenia konwencjonalnego) • Dokumenty Word do wysłania uczestnikom (w przypadku szkolenia online)

CONTACT INFO

www.inclusiveeducation.eu
info@inclusiveeducation.eu